

**ORKLAND
KOMMUNE**

Årsmelding 2023

Innledning	2
Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon	3
Medarbeidere, organisasjon og samfunn	10
Økonomi	22
Rammeområde fellesinntekter	24
Rammeområde kommunedirektøren	26
Rammeområde kultur og idrett	30
Rammeområde barnehage	33
Rammeområde grunnskole og SFO.....	37
Rammeområde tverrfaglige tjenester.....	41
Rammeområde mestring	44
Rammeområde hjemmebasert omsorg	47
Rammeområde institusjon.....	49
Rammeområde plan	51
Rammeområde kommunalteknikk.....	55
Rammeområde avgiftsbelagte tjenester.....	58
Finansforvaltning	60

Innledning

Vi kan nå legge Orklands fjerde driftsårs bak oss. 2023 har vært det første «normale» driftsåret etter kommunesammenslåingen. Vi hadde med oss etterdønningene av pandemien langt inn i 2022, noe som også har preget de økonomiske forutsetningene. Ekstrainntekter og redusert aktivitet som følge av pandemien, i tillegg til høyere skatteinntekter enn forventet, har vært hovedårsaken til mindreforbruket hittil i Orklands historie.

Solid styring begynner å befestes seg som et kjent og viktig begrep i Orkland. God styring er premisset for gode tjenester og ønsket samfunnsutvikling. Kommunen leverer et godt økonomisk resultat fjerde år på rad. Netto driftsresultat endte på 53,4 millioner kroner, noe som gir et prosentvis resultat på 2,7 prosent. Med tanke på de vedtatte styringsmålene i økonomireglementet på 1,75 prosent, er dette et godt resultat. Netto driftsresultat viser hva som kan settes av til fremtidige utgifter og investeringer, når kommunens utgifter til drift, avdrag og renter er betalt.

Et godt økonomisk resultat avhenger av solid styring på alle nivå i organisasjonen. Det er all grunn til å berømme lederne, som sammen med sine medarbeidere, sørger for at vi yter gode tjenester til Orklands innbyggere innenfor den vedtatte rammen. Vi ser samtidig at flere enheter enn før står i økonomiske utfordringer, og flere opplever at oppdraget som skal løses øker. Enkelte tjenester har en noe mer uforutsigbar driftssituasjon det også er viktig å ta høyde for. I tillegg til god drift er hovedårsaken til mindreforbruket i 2023 økte skatteinntekter.

Det er fortsatt krig i Ukraina. Til sammen 200 ukrainske flyktninger har blitt bosatt i Orkland i 2023. Dette er det høyeste antallet flyktninger bosatt på ett år. Det er svært imponerende å se hvordan orklandssamfunnet fortsatt stiller opp når flyktninger kommer til oss. Vi har lyktes godt med koordinering av flyktningarbeidet på tvers av de ulike tjenestene, og dette viser hva som bor i organisasjonen av samhandlingskompetanse. Vi greier fortsatt å ta hele kommunen i bruk, men vi ser at det er utfordrende å kunne tilby lokale arbeidsplasser. Vi lykkes ikke godt nok med å få de ukrainske flyktningene i jobb. Dette er en utfordring som ikke er særskilt for Orkland, men noe de fleste kommunene strever med. Lokalsamfunnene og frivilligheten stiller fortsatt opp på en imponerende måte, enten noen trenger en sykkel, klær eller transport. Evnen til mobilisering av frivillig innsats når det gjelder, er en svært viktig verdi i orklandssamfunnet.

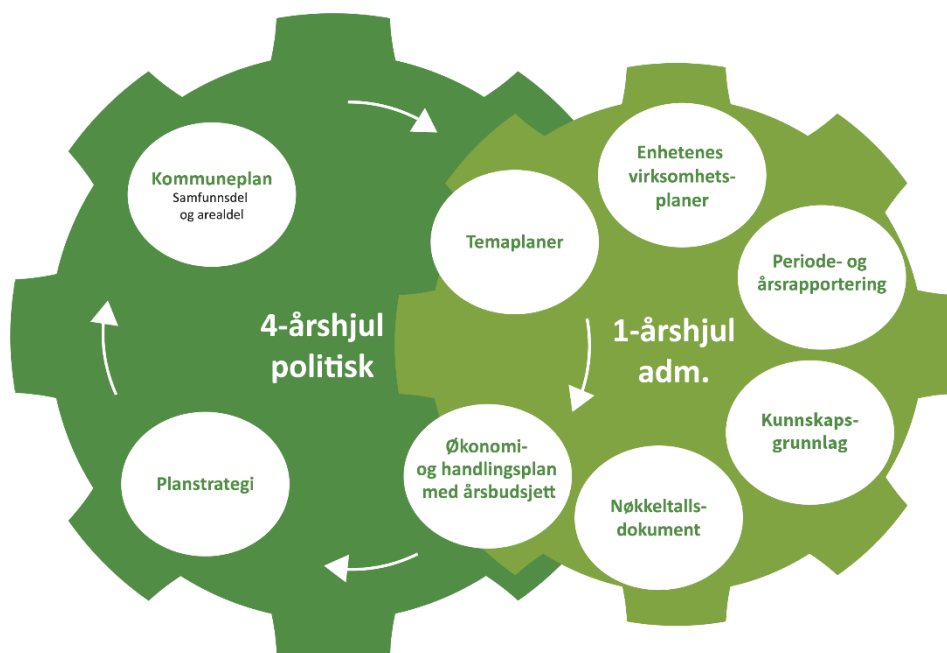
Orkland kommune er en av få kommuner som har positiv befolkningsutvikling. I løpet av 2023 ble vi 103 flere orklendinger. Dette er en nedgang fra de foregående årene, og en utvikling vi bør følge med på. Årsaken til befolkningsøkningen er tilflytting og bosetting av flyktninger. Vi har fortsatt et fødselsunderskudd, som vil si at det dør flere enn det fødes. Flere kommuner rundt oss har befolkningsnedgang til tross for at også de tar imot flyktninger.

I 2023 har det vært et betydelig arbeid med de vedtatte tjenesteutredningene. Utredningene ble presentert på kommunestyrets strategisamling høsten 2023. Tjenesteutredningene har bidratt til en grundig gjennomgang av, og økt kunnskap om, de fleste tjenestene i Orkland. Arbeidet har vært preget av stor grad av involvering, både av ansatte, brukere og innbyggere i kommunen.

Det har skjedd mye spennende på næringsfronten også i 2023. Arbeidet med Eiktyr industripark på Ustmarka har stått i fokus. Menon Economics ble engasjert for å utrede ulike scenarioer knyttet til potensielle ringvirkninger og samfunnseffekter vi kan forvente ved store bedriftsetableringer som medfører betydelig antall arbeidsplasser. Utredningen ble presentert i Menon-rapporten mai 2023.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt våren 2023. Dette har vært et arbeid hvor det er lagt stor vekt på medvirkning, involvering og gode prosesser. Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Planen er et sentralt verktøy for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel, og skal bidra til at vi oppnår den ønskede utviklingen av Orkland både som bo-, leve-, og næringslivskommune i årene som kommer.

Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon

Overordnede målsettinger og strategier

Kommuneplanens samfunnsdel er det strategiske styringsdokumentet som peker på hva Orkland kommune skal satse spesielt på i perioden 2020 til 2032. Dette betyr ikke at vi skal slutte med det som ikke nevnes i dokumentet, men viser hvor vi skal rette innsats og ressurser spesielt for å nå målene vi har satt.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 28.10.2020 i sak 77/20
www.orkland.kommune.no/samfunnsdelen

Visjon og verdier

Orkland kommunes målsettinger og strategier er koplet til FNs bærekraftsmål, vår egen visjon *Sammen bygger vi Orkland* og våre verdier *modig, klok og nær*.

Kommunens plansystem

Orkland kommunes plansystem består av følgende hovedelementer:

- Strategisk del - med samfunnsdel, planstrategi og arealdel.
- Handlingsdel - utfordringsdokument, nøkkeltallsdokument, handlingsplan med budsjett, temaplaner og virksomhetsplaner.
- Rapportering og læring - innspill og overordnede veivalg til samfunnsdel og arealdel.

Hovedmål og delmål i samfunnsdelen

Hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel er tredelt, etter kommunens verdier:

Hovedmål modige Orkland

Orkland skal være **modig** og arbeide målrettet med innovasjon, næringsutvikling og digitalisering for å møte framtidens utfordringer. Samtidig skal kommunen og lokalsamfunnene motvirke konsekvensene av klimaendringer og stille seg i front for lavutslippssamfunnet.

Delmål modige Orkland

- Orkland møter framtidens utfordringer på en offensiv måte.
- Orkland skal være et smart, grønt og framtidsretta samfunn.
- Orkland skal være næringskommune nummer 1 i Trøndelag!

Hovedmål kloke Orkland

Orkland skal være **klok** og se motstridende interesser og legge til rette for samarbeid og dialog. Målet er å være et tilgjengelig, trygt, mangfoldig og aktivt samfunn.

Delmål kloke Orkland

- Orkland skal være et inkluderende samfunn for mennesker i alle livsfaser, med ulike forutsetninger og funksjonsevner, der den enkelte opplever tilhørighet, mestring, trivsel, og tar medansvar.
- Orkland kommune skal ha en bærekraftig økonomi og en effektiv tjenesteproduksjon.

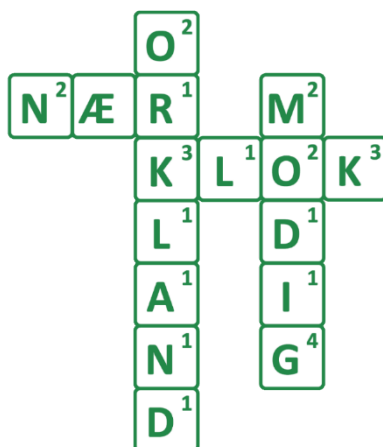
Hovedmål nære Orkland

Orkland kommune skal være **nær** og arbeide for gode menneskemøter, møte individuelle behov og ta hele Orkland i bruk.

Delmål nære Orkland

- Orkland skal ha en aktiv og bærekraftig by- og stedsutvikling.
- Orkland kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som innbyggerne har tillit til.

Planer og fremdrift

Plan/strategi	2020	2021	2022	2023	2024	Kommentarer til status
Planstrategi						Vedtatt i 2020. Ny planstrategi skal vedtas i 2024.
Kommuneplanens samfunnsdel						Vedtatt i 2020. Vil bli revidert i henhold til revidert planstrategi.
Kommuneplanens arealdel, inkludert sentrumsplan for Orkanger						Ble vedtatt av kommunestyret i mars 2023. Noen områder ble unntatt rettsvirkning i påvente av områdeplan (industriområde) og mekling med statsforvalter.
Helhetlig ROS-analyse						Vedtatt i 2021.
Overordnet Beredskapsplan						Vedtatt i 2022.
Veteranplan						Vedtatt i 2020.
Temaplan klima-, energi- og miljø						Arbeidet ble utsatt pga. prioritering av arbeid med bærekraft og Miljøfyrtårn-sertifisering. Planen kommer til behandling i 2024.
Reguleringsplan for Orkanger Nordre del						Oppstart avventer arbeidet med kulturminneplan (kulturminneplanen vil legge føringer).
Reguleringsplan for Orklaparken sørover fra Forve bru						Vedtatt av i mars 2023.
Reguleringsplan tverrforbindelse Fv714 – Fv710						Arbeidet har stoppet opp pga. innsigelse fra statsforvalteren. Innsigelse ikke løst i meklingsmøtet med statsforvalteren.
Temaplan tilflytting og markedsføring						Vedtatt i desember 2021, gjelder for perioden 2022-2025.
Temaplan digitalisering						Vedtatt i juni 2021, gjelder for perioden 2021-2024.
Temaplan kompetanse og heltid inkludert lærlingestrategi						Vedtatt oktober 2021, gjelder for perioden 2022-2025.
Temaplan kulturminner						Arbeidet med planen startet opp høsten 2023.
Plan for idrett og fysisk aktivitet						Vedtatt 2021, årlig revidering.
Temaplan oppvekst						Arbeidet er påbegynt. Skal arbeides med i forbindelse med program mot utenforskap prosjekt 2 – Inkluderende oppvekstmiljø.
Skolebruksplan						Vedtatt i 2020, årlig revidering.
Barnehagebruksplan						Vedtatt i 2021, årlig revidering.
Boligsosial handlingsplan inkl. bosettingsplan for flyktninger						Vedtatt i mars 2022.
Temaplan habilitering og rehabilitering						Vedtatt i 2021.
Ruspolitisk handlingsplan						Vedtatt i 2023.
Temaplan vold i nære relasjoner						Vedtatt høst 2022.

Temaplan samordning av lokalforebyggende tiltak (SLT)					Arbeidet er påbegynt og blir en del av oppvekstplanen.
Temaplan vannbruk					Vedtatt i mars 2022.
Helsebyggbruksplan					Arbeidet er påbegynt, ses i sammenheng med utredning av tjenestestruktur, planlegges ferdigstilt 2024.
Temaplan samferdsel					Vedtatt våren 2023.
Temaplan trafiksikkerhet					Vedtatt i 2021. Årlig rullering og prosess med innspill/tiltak.
Temaplan næring (inkl. landbruk)					Vedtatt høst 2023.
Temaplan eierstrategi					Vedtatt i juni 2023.

Realisering av vedtatte planer

Overordnet beredskapsplan

Kommunens overordnede beredskapsplan ble vedtatt av kommunestyret 26. oktober 2022.

Veteranplan

Tiltakene knyttet til veteranplanen er i hovedsak gjennomført. Arbeidet i veteranforeningen er «lagt på is», som de selv sier det. Foreninga ble opprettet i forbindelse med planarbeidet og interimstyret opplyser at det har vært liten eller ingen interesse over tid. I tillegg har Trondheim fått eget veteranhus som kan brukes av alle veteranene, også de fra Orkland. Facebook-siden som ble opprettet av og for veteranene i kommunen er fortsatt oppe, og det er mulig å holde kontakten for de som er medlemmer av denne siden.

Temaplan tilflytting og markedsføring

Kommunen har kommet godt i gang med arbeidet med temaplanen, og har gjort en prioritering og konkretisering av planens handlingsdel for planperioden. I mai ble portalen InOrkland.no lansert. Å etablere et nytt nettsted som markedsfører Orkland som bosteds- og næringskommune er en viktig milepæl. Kommunen har inngått et samarbeid med Thamsklyngen om drift av portalen og etablering av InOrkland som merkevare.

I samarbeid med Thamsklyngen og Orkla industrimuseum ble alle nyansatte i Orkland invitert til felles samling for nyansatte i oktober. Det planlegges to slike samlinger årlig, med mål om å sørge for godt mottak av nyansatte. Nyansattesamlingen gir innføring i Orklands unike industrihistorie, dagens situasjon og fremtidsplanene i Orkland som fremvoksende næringskommune, og legger til rette for nettverksbygging.

Temaplan digitalisering og digital transformasjon

Sikkerhet og personvern har vært og er fremdeles et prioritert område. Det er igangsatt et arbeid med innføring av porteføljestyling og oversikt og dokumentasjon for alle system (DigiOrden). Dette vil ytterligere styrke datasikkerheten. Det er også igangsatt et arbeid for å få på plass et eget styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern.

Det er startet et arbeid for å kartlegge digital modenhet i organisasjonen, som vil gi et godt kunnskapsgrunnlag for å sette inn de riktige tiltakene for videre kompetanseutvikling. Det jobbes videre med mobil- og bredbåndsutbygging i kommunen, og flere systemer og tjenester er kommet over i skybaserte løsninger. Det er gjort en jobb for å kartlegge hvor universell utformet våre digitale flater er. Status kan leses i nettstedenes tilgjengelighetserklæring.

Temaplan kompetanse og heltid inkludert lærlingestrategi

Tiltakene i planen gjennomføres i henhold til vedtatte frister. Samtidig ser vi et behov for både å følge opp og styrke enkelte deler av tiltakene i planen.

Tiltakene under punkt 5.1 Rekruttering i temaplanen er iverksatt, samtidig som en ser at det må jobbes videre med å videreutvikle og implementere tiltakene slik at de har god effekt. Det er i 2023 arbeidet med å fornye og utvikle nye rekrutteringsrutiner, for å sikre en mer profesjonell og jevn kvalitet på rekrutteringsprosessene. Dette innebærer også nye retningslinjer for en mer målrettet annonsering. Dette er det viktig å jobbe enda mer med i 2024.

Gjennomgående kompetanseutvikling er også et område det må jobbes mer med. Selv om det gjøres mye godt arbeid ute på tjenestene med å la ansatte ta etter- og videreutdanning, varierer det om dette er forankret i en langsiktig bemanningsplanlegging. Denne koblingen er det stadig viktigere å få på plass i en situasjon der både Orkland kommune og norsk arbeidsliv for øvrig opplever økende rekrutteringsutfordringer og mangel på riktig og nok kompetanse. En sannsynlig framtidig etablering av studiesenter i regionen vil forhåpentligvis være en god motor i etter- og videreutdanningsaktiviteten. Muligheten for karriereutvikling og faglig utvikling vil dessuten være med på å øke vår attraktivitet som arbeidsgiver, hvis det jobbes godt med dette parallelt med å videreutvikle gode fagmiljø, god ledelse og organisering, og ivaretagelse av arbeidsmiljøet. Ikke minst er dette viktig for å møte de framtidige utfordringene med kompetanse og bemanning innen helsetjenestene.

En har foreløpig ikke greid å finne en god nok helhetlig måte å jobbe med å utvikle den digitale modenheten. Dette vil følges opp i 2024 med nye tilnærminger, gjennom blant annet medarbeiderundersøkelsen for 2024.

Et nytt kull lærlinger ble tatt inn i høst og det er avholdt oppstartsamling med disse. Det gjennomføres felles samlinger for veiledere og fagledere to ganger i året, for å utveksle erfaringer og for å sikre felles praksis. Kommunen har også hatt informasjonsmøter med både ungdomsskoler og de videregående skolene i forbindelse med utdannings- og yrkesvalg. Kommunen var representert på Yrkesmessa også i 2023, med messestands for fagarbeidere innen helse, IT og oppvekst. Utredning av lærlingegaranti ble forelagt kommunestyret i forbindelse med handlingsplanprosessen.

Plan for idrett og fysisk aktivitet

Tiltaksdelen som inneholder prioritering av søknader om spillemidler til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg ble behandlet i desember 2023.

Skole- og barnehagebruksplan

Tiltaksdelen i planene revideres årlig. Innspill til tiltaksdel drøftes med samarbeidsutvalg ved enhetene, og tiltakene kostnadsberegnes i løpet av våren. Det er ønske om politisk behandling av prioriteringslisten før sommeren. Hvilke tiltak som finansieres besluttet av kommunestyret i forbindelse med vedtak av handlingsplan.

Boligsosial handlingsplan

Temaplanen ble vedtatt av kommunestyret i juni 2022. Tiltakene blir fulgt opp fortløpende.

Temaplan habilitering og rehabilitering

Temaplanen ble vedtatt av kommunestyret i desember 2021 og har 22 tiltak. Disse vil bli fulgt opp fortløpende.

Temaplan vold i nære relasjoner

Temaplanen ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2022. Tiltakene blir fulgt opp fortløpende.

Helsebyggbruksplan

Denne planen vil inngå i tjenestegjennomgangen som er bestilt av kommunestyret, oppstart i 2023.

Temaplan vannbruk

Temaplan vann og vannmiljø ble vedtatt i mars 2022. Tiltakene er under oppfølging og tiltaksplan vil bli revidert årlig som del av budsjett- og handlingsplanarbeidet.

Temaplan trafiksikkerhet

Temaplanen ble vedtatt i september 2021. Tiltakene i temaplanen er under oppfølging. Handlingsdelen rulleres årlig og blir behandlet som del av budsjett- og handlingsplanarbeidet.

Strategiske næringsplaner

Strategisk næringsplan Trondheimsregionen

Strategisk næringsplan, kalt verdiskapingsstrategi, ble vedtatt i 2022. Hovedmål for Trøndelag er økt bærekraftig verdiskaping og internasjonal konkurranseevne.

Satsingsområder frem mot 2025:

- Arbeidskraft og kompetanse
- Universitet, forskning og innovasjon
- Teknologi
- Næringsvennlig kommune
- Opplevelser
- Bioøkonomi

Formålet med strategien er å utgjøre fundamentet for handlingsplanene for næring for hver enkelt kommune.

Strategisk næringsplan for Trøndelag Sørvest - Lakseregionen

Prosjekter er initiert av Orkdalsregionen som en følge av SNP og ny plan vedtatt i januar 2022, med følgende prioriterte satsingsområder:

- Matproduksjon
- Kulturbaserte næringer og opplevelsesnæringer med spesiell vekt på reiselivsstrategi
- Samferdsel og annen infrastruktur
- Utdanning, rekruttering og kompetanse
- Utvikling av rammevilkår for industrien
- Det grønne skiftet

Strategisk næringsplan for Orkland

Temaplan næring og landbruk ble vedtatt av kommunestyret høsten 2023.

Hovedmål for kommunens næringsarbeid er å:

- Tilrettelegge for at eksisterende næringsvirksomheter har gode rammevilkår.
- Tilrettelegge for nye næringsetableringer og ha nok tilgjengelig avsatt næringsareal i kommuneplanens arealdel.
- Kommunale næringstomter skal anvendes til virksomheter som har konkrete planer og som gir kommunen nye arbeidsplasser.
- Orkland kommune ønsker vekst og utvikling både i antall arbeidsplasser og i innbyggertall (jf. [Temaplan tilflytting og markedsføring](#)) som gir kommunen solid økonomisk vekst.
- Orkland har et kunnskapsdrevet landbruk, med bærekraftig produksjon, som gir grunnlag for økt verdiskaping, lønnsomhet, bosetting og attraktive kulturlandskap.

- Eierstyring. Kommunen har i dag eierskap i mange ulike selskap. Eierstyringen skal sikre en god utvikling for selskapene ved å tilrettelegge for langsiktig verdiskaping og gode forutsigbare rammebetingelser.

Dette skal oppnås gjennom prioriterte strategier innenfor næring i Orkland som bygger på [verdiskapingsstrategien](#) og [strategisk næringsplan](#):

- Arbeidskraft
- Utdanning og kompetanse
- Næringsvennlig kommune
- Reiseliv og opplevelser
- Utvikling av rammevilkår for industrien
- Muligheter innenfor det grønne skifte.

Medarbeidere, organisasjon og samfunn

Politisk organisering

Den politiske organiseringen i Orkland kommune skal bidra til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel og underliggende planer. Dette innebærer at Orkland kommune skal legge til rette for engasjement og deltagelse i utvikling av lokalsamfunnet, og samhandling mellom kommune, lokalsamfunn og næringsliv.

Den politiske organiseringen av Orkland kommune 2023-2027 er som følger:

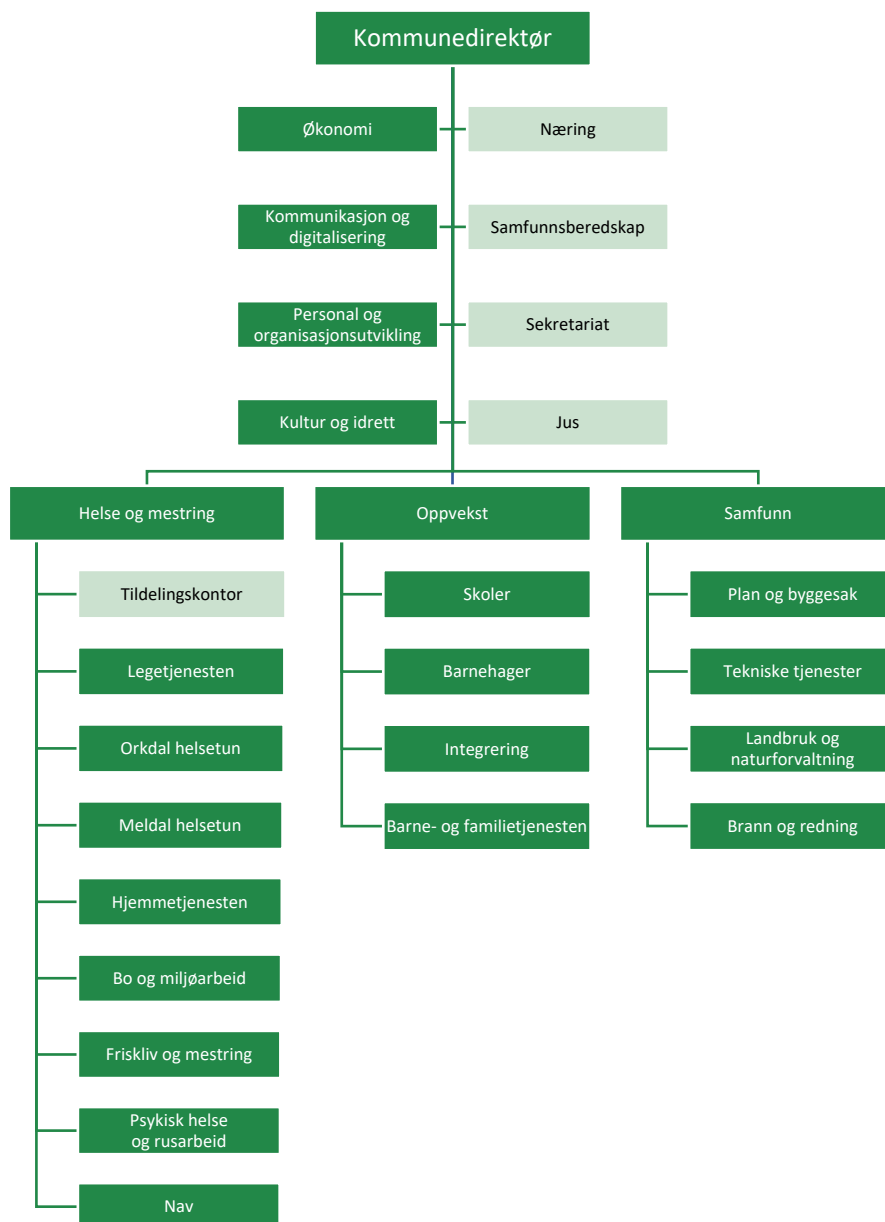
- Orkland kommunestyre har 43 representanter
- Orkland formannskap har elleve representanter
- Hovedutvalg forvaltning har elleve representanter
- Hovedutvalg teknikk har ni representanter
- Hovedutvalg for helse, oppvekst og kultur (HOK) har elleve representanter.

Det er også etablert et administrasjonsutvalg som består av formannskapet og tre representanter fra tillitsvalgte, og kontrollutvalg med fem representanter. Det er etablert ungdomsråd, eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Administrativ organisering

Orkland kommunes hovedoppgaver er tjenester, myndighetsutøvelse, samfunnsutvikling og lokaldemokrati. Det er stor kompleksitet i oppgaver, fagområder og lovverk som den samlede virksomheten skal levere på. Kommunen må ha en organisering som bidrar til at vi når våre mål og løser oppgaver på en mest mulig effektiv måte. Orkland kommune skal ha en administrativ organisering som har brukerperspektivet i fokus, og der tjenesteområdene settes sammen ut fra hva som tjener brukerne. Det betyr samlede og robuste fagmiljø. Tjenestene skal møte brukerne der de er.

Kommunens organisasjon er delt inn i tre tjenesteområder og kommunedirektørens stab:

Bemanning

Per 31.12.2023 hadde Orkland kommune 1 444 årsverk, fordelt på 1 718 ansatte. Dette omfatter faste ansatte, inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over 1,88 prosent stilling. Vikarer, engasjerte, lærlinger, oppdragstakere, brannkonstabler og politikere er ikke medregnet. De viktigste årsakene til økningen sammenlignet med 2022 er flere barnehagebarn, rullerende opptak og økt bemanning som følge av mottak av flykninger. På de øvrige rammeområdene er det mindre endringer.

Per 31. desember	Antall årsverk	Antall ansatte
2021	1 348	1 664
2022	1 392	1 658
2023	1 444	1 718

Utdanningsnivået for faste ansatte er fordelt som følger:

Per 31. desember	Ufaglærte	Faglærte	3-årig høyskole
2021	16 %	39 %	45 %
2022	16 %	37 %	47 %
2023	16 %	37 %	47 %

Utdanningsnivået har i løpet av året holdt seg stabilt. Vi ser at det er helsetjenestene som bidrar til å holde oppe andelen ufaglærte. Dette har sannsynligvis sammenheng med utfordringene med å rekruttere helsearbeidere til tjenestene. På de øvrige tjenestene er hovedinntrykket at andelen faglærte og høyskoleutdannede har gått noe opp.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøutvalget har i 2023 vært ledet av kommunedirektøren. Det har i løpet av året vært avholdt fire møter. Alle tiltak i overordnet HMS-plan er gjennomført, og det rapporteres om stadig bedre forankring av HMS-arbeidet og partssamarbeid i enhetenes egne HMS-utvalg. Alle tiltak i planen er gjennomført, blant annet:

- gjennomførte vernerunder på alle tjenesteområder
- kursing i arbeidsmiljø for både ledere, verneombud og AMU-medlemmer
- kursing i håndtering av vold og trusler på aktuelle tjenester
- kursing i førstehjelp
- halvårssamlinger for verneombud
- sykefravær som tema på lederforum

Bedriftshelsetjenesten har hatt oppdrag ute på tjenestene knyttet til arbeidsmiljø og lovpålagte helsekontroller. I tillegg har det vært jobbet med særskilt oppfølging av sykefravær på utvalgte enheter, i regi Personal og NAV arbeidslivssenter, og flere saker om intern arbeidsutprøving.

Før årsskiftet ble det signert avtale med ny bedriftshelsetjeneste, Friskgården AS, for perioden 2024-2026.

Sykefravær

Orkland kommune har som målsetting å redusere sykefraværet med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018. Konkret innebærer dette en målsetting om å få det gjennomsnittlige fraværet ned til 7,6 prosent. Til tross for flere tiltak har vi ikke lyktes med å redusere sykefraværet. Vi ser at sykefraværet har holdt seg tilnærmet uendret fra 2022 til 2023:

Sykefravær	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2021	10,6 %	9,5 %	7,7 %	8,8 %	9,3 %
2022	11,9 %	8,7 %	7,9 %	9,5 %	9,5 %
2023	10,4 %	8,5 %	8,7 %	10,2 %	9,6 %

Det kommenteres at tallene for 2022 er blitt justert på grunn av etterregistrering av sykefravær.

Det registreres at særlig på rammeområde institusjon har en greid å få sykefraværet vesentlig ned fra et høyt nivå i 2021 og 2022. Samtidig har det vært et økt sykefravær særlig innen grunnskole.

Sykefraværet har vært fulgt opp av ledere med personalansvar, med bistand fra stab og bedriftshelsetjeneste der det har vært aktuelt. På enkelte områder med særlig høyt sykefravær er det satt inn ekstra tiltak via NAV arbeidslivssenter. Økt satsing på intern arbeidsutprøving for de som ikke har helse til å stå i sin nåværende jobb, har vært viktig å få gjennomført i løpet av året. Det har gjennom året blitt funnet gode løsninger, slik at ansatte har fått nye jobbmuligheter internt gjennom dette opplegget.

Til tross for at det legges ned mye godt arbeid i sykefraværsoppfølgingen, er det behov for ytterligere styrking av sykefraværsarbeidet, og ikke minst det forebyggende arbeidet. Et viktig tiltak i 2024 vil være en revisjon av sykefraværsoppfølgingen i regi bedriftshelsetjenesten, for å sikre at vi har god nok internkontroll i det grunnleggende sykefraværsarbeidet.

Likestilling

Orkland kommune hadde per 31.12.2023 en kjønnsfordeling av ansatte på 81 prosent kvinner og 19 prosent menn. Dette er den samme fordelingen som i 2022.

På de ulike ledernivåene er det en overvekt av kvinner. I kommunedirektørens ledergruppe var det 50 prosent kvinner i 2023. Blant enhetslederne er det 67 prosent kvinner, og blant avdelingsledere er det 74 prosent kvinner. Det er få endringer i fordelingen sammenlignet med 2022.

Lønnsmessig har 2023 bidratt til noe større kjønnsmessige forskjeller, der gjennomsnittlig lønnsforskjell har økt fra 40 000 kroner til 47 000 kroner. Ser vi nærmere på tallene, ser vi at økningen kan forklares med at vi har oppnådd mer likelønn, der menn har ligget under lønnsmessig. Spesielt ser vi det på det store rammeområdet institusjon. Det kommenteres spesielt at lønnsforskjellene på kommunedirektørens rammeområde skyldes at kvinner og menn har ulike stillinger med ulikt ansvar og med det ulik avlønning. For rammeområde mestring så skyldes lønnsforskjellene enkeltavlønninger som drar opp gjennomsnittet for menn.

Rammeområde	Kjønnsfordeling %		Gjennomsnittlig årslønn	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Kommunedirektøren	34 %	66 %	751 000	614 000
Kultur og idrett	42 %	58 %	658 000	597 000
Barnehage	5 %	95 %	522 000	542 000
Grunnskole og SFO	23 %	77 %	616 000	569 000
Tverrfaglige tjenester	12 %	88 %	587 000	632 000
Mestring*	10 %	90 %	760 000	574 000
Hjemmebaserte tjenester	9 %	91 %	490 000	490 000
Institusjon	5 %	95 %	480 000	485 000
Plan	53 %	47 %	717 000	757 000
Kommunalteknikk	54 %	46 %	536 000	487 000
Totalt	19 %	81 %	576 000	529 000

*) *Legelønninger er ikke inkludert i sammenligningen av gjennomsnittlig årslønn.*

Orkland kommune vektlegger å ikke diskriminere på kjønn i ansettelsesprosesser og lokale lønnsforhandlinger, jf. aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26. Dette er ivaretatt gjennom partssamarbeidet i forbindelse med ansettelsessaker og i lønnsforhandlinger.

Partssamarbeidet

Partssamarbeidet har vært ivaretatt gjennom møter i tillitsvalgtforum, de respektive fagforum innen kommunalsjefområdene og lokalt i HMS-utvalgene. Evalueringer med tillitsvalgte konkluderer med at det er et generelt godt partssamarbeid på alle nivåer i organisasjonen, selv om det også her kan finnes enkelte eksempler på at det ikke går like godt. Vi ser på rapporteringen at aktiviteten og statusen med de lokale partssammensatte HMS-utvalgene på enhets- og avdelingsnivå har økt i 2023.

Heltidskultur

Orkland kommunes arbeidsgiverpolitikk har som ambisjon at kommunen som hovedregel skal lyse ut hele faste stillinger. Heltidskultur er viktig for å bidra til bedre kvalitet i tjenestene, mer effektiv organisering og et bedre arbeidsmiljø som skal sikre mer nærvær.

Ansatte i Orkland kommune hadde ved utgangen av 2023 en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 83 prosent. Dette er en økning på ett prosentpoeng fra 2022. Andelen som arbeider heltid har imidlertid økt betraktelig, fra 51 til 58 prosent. Hovedårsaken til økningen finner en innen helsetjenestene, der alle har hatt en fin utvikling. Årsaken til at andel heltid har økt vesentlig mer enn gjennomsnittlig stillingsandel, er at det er ansatte som har hatt de største stillingene som har fått økt opp til heltid. Dette er erfaringsmessig en riktig strategi for å utvikle oss videre mot en heltidskultur.

	Andel heltid	Gjennomsnitt stilling %
Kommunedirektøren	90 %	93
Kultur	30 %	58
Barnehage	79 %	94
Grunnskole og SFO	68 %	90
Tverrfaglige tjenester	82 %	89
Mestring ekskl. SiO	62 %	79
Hjemmebaserte tjenester	29 %	72
Institusjon	28 %	68
Plan	96 %	99
Kommunalteknikk	86 %	95
Totalt	58 %	83 %

Tallene er ekskludert brannkonstabelstillinger og midlertidig ansatte.

Lærlinger

Orkland kommune har både samfunnsansvar og arbeidsgiveransvar for å bidra til at ungdommer får fullført sin utdanning. I tillegg er dette en del av vår rekruttering inn i fagarbeiderstillinger. Antallet lærlinger kan variere gjennom året på grunn av avbrudd midt i læretiden, foreldrepermisjoner og

sykmeldinger. Per 31.12.2023 hadde Orkland kommune 31 lærlinger fordelt på åtte fag inkludert to lærekandidater. Verdt å merke seg er at vi fikk frafall fra noen lærlinger som ønsket annet lærefag i løpet av høsten.

Fag	Per 31.12.2022	Per 31.12.2023
Helsearbeider *	13	11
Barne- og ungdomsarbeider *	14	10
Dataelektroniker	2	3
IKT-service	2	1
Brannforebygger	1	1
Ernæringskokk	2	3
Kontor- og administrasjon	1	
Logistikk *	1	1
Innholdsproduksjon		1
TOTALT *	36	31

*) inkl. 4 lærekandidater i 2021, 2 lærekandidater i 2022 og 3 lærekandidater i 2023.

Årsaken til nedgangen er at fem har sluttet i løpet av 2023, uten å få sin læretid fullført. Her har det i de fleste saker vært tett oppfølging av både veileder, faglig leder, personaltjenesten og fylkeskommunen. Målet har vært å fullføre. Årsakene til at de har sluttet har vært variert; helsemessige årsaker, flytting og hos noen ble det ikke rett fag. Vi ser likevel at dette er en forsterkende trend, som har sitt opphav i at de som søker lærlingeplass har større oppfølgingsbehov enn før, og det er krevende å finne ressurser til økt oppfølging innenfor de enkelte tjenester. Dette er en tydelig trend som forsterkes for hvert år, og gjør det utfordrende å få til en god oppfølging av lærlingene. Det vises her til nærmere redegjørelse gitt i 2023 om lærlingegaranti i forbindelse med handlingsplanarbeidet.

Det er i løpet av året gjennomført en læringsamling for alle nye lærlinger, og gjennomført opplæring i digital opplæringsbok for nye lærlinger.

Seniorordninger

Orkland kommune forplikter seg som arbeidsgiver til å tilpasse og tilrettelegge arbeidsplassen slik at ansatte skal ha muligheten til å stå lengre i jobb. Dette er regulert gjennom arbeidsmiljøloven (AML), lov om likestilling og forbud mot diskriminering (LDL) og hovedtariffavtalen (HTA):

- Plikt til tilpasning og tilrettelegging (AML § 4-6)
- Diskriminering på grunn av alder (LDL § 6)
- Rett til redusert arbeidstid fra fylte 62 år (AML § 10-2)
- Virkemidler for å motivere arbeidstakere til å stå lengre i arbeid (HTA § 3.2.3)

Kommunen har følgende tiltak:

- Tema knyttet til seniorfasen skal inngå i de årlige medarbeidersamtalene når den ansatte selv ønsker at det fases inn. Individuell tilrettelegging av arbeidshverdagen og kompetanseutvikling skal være faste samtaletema.

- Tilbud hvert annet år om informasjonsmøter om pensjon og pensjonsberegning i regi av Kommunal landspensjonskasse (KLP) fra den ansatte fyller 60 år. Det ble avholdt informasjonsmøter med pensjonsberegning i 2022, og vi har lagt oss på en praksis med årlige informasjonsmøter framover.
- Spørsmål knyttet til seniorer som gruppe og de vedtatte seniortiltakene skal være et årlig fast tema på arbeidsgiversiden. Dette har vært tema i de enkelte ledernetverkene.
- For seniordager avtales det individuelt for ett år av gangen uttak av inntil ti seniordager per år fra den dato medarbeideren fyller 62 år og 12 dager fra fylte 65 år til fylte 67 år. Uttak av seniordager har holdt seg relativt stabilt de siste årene:

Nøkkeltall	2021	2022	2023
Antall seniordager tatt ut	549	536	565
Antall ansatte som har tatt ut seniordager	99	91	88

Pensjon

76 ansatte gikk av med pensjon i 2023. Det er en nedgang i forhold til foregående år, og skyldes i stor grad en nedgang i de som har gått av med alderspensjon. Gjennomsnittsalderen på de som ble pensjonert i 2022 var 63 år og 4 måneder for de som har vært ansatt i 10 år eller mer.

Pensjon	Innmeldte totalt			Innmeldt i		
	KLP	SPK	Totalt	2021	2022	2023
Antall AFP-pensjonister 62 - 64 år	32	9	41	3	2	10
Antall AFP-pensjonister 65 - 66 år	22	12	34	11	22	11
Antall uførepensjon	322	26	348	34	42	32
Antall alderspensjon	660	127	787	30	64	23
TOTALT	1 036	174	1 210	78	130	76

Sommerjobb for ungdom

Sommerjobb for ungdom er et tiltak som har til hensikt å tilby ungdom i alderen 16–18 år tre uker med arbeid i kommunens tjenester. Det var i 2023 totalt 92 søkere til 46 plasser. I tillegg er det gitt tilskudd til sommerjobber knyttet til guidevirksomhet i Thamspaviljongen. Ungdommene har vært utplassert på bibliotek, helsetun, bo og miljø, hjemmetjeneste, barnehage, tekniske tjenester og kirkegårdsarbeid. Det har vært vektlagt at sommerjobber skal kunne tilbys i alle deler av kommunen.

Internkontroll og kvalitetsarbeid

Systematisk internkontroll

Kommunelovens § 25-1 krever at kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Den skal være systematisk og tilpasses vår størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. God internkontroll er en del av kommunens samlede styring og ledelse for å levere gode tjenester innenfor krav fastsatt i lover og forskrifter.

Ledelse og styring

Kommunens ledere skal gi retning og skape resultater innenfor de rammene som er gitt. Ledere har også ansvaret for å etablere og følge opp rutiner og systemer. Dette vil sikre god virksomhetsstyring,

internkontroll og faglig forsvarlige tjenester til våre innbyggere. I dette arbeidet inngår ansvaret for å utvikle en kultur som fremmer gode arbeidsprosesser, læring, samhandling, forbedring og utvikling. Kommunens internkontrollarbeid skal være basert på risikovurdering.

Hovedmål for internkontroll:

- Målrettet og effektiv drift
- Etterlevelse av lover og regler
- Pålitelig rapportering
- Iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak

Orkland kommune har flere overordnede reglement, rutiner og retningslinjer som er styrende for virksomheten. Av de viktigste kan nevnes:

- Delegasjonsreglement, både politisk og administrativt
- Arbeidsgiverpolitiske retningslinjer
- Økonomireglement
- Eierskapsmelding og -strategi
- Etske retningslinjer

Orkland kommune benytter Compilo som system for kvalitet og avvikshåndtering. Alle gjeldende rutiner, retningslinjer, lover og forskrifter skal være tilgjengelig i kvalitetssystemet. For å bidra til dette er det fokusert tydelig på å inkludere internkontrollen i virksomhetsrapporteringen til tjenesteledelse og videre til kommuneledelsen, blant annet gjennom styringsdialog for tjenesteområdene.

Når det gjelder økonomiområdet har det vært arbeidet systematisk med å styrke både den innebygde internkontrollen i økonomisystemene, rapporterings- og analyseprosessen, opplæring av brukere og systematikken i periode- og årsavslutningene, blant annet gjennom innføring av Framsikt som styringssystem. Området er gjenstand for regnskapsrevisjon hvor også etterlevelse og internkontroll er i fokus.

Milepæler i arbeidet med internkontroll 2023:

- Kommunedirektøren restarter påbegynt arbeid med revisjon av Orkland kommunes internkontrollarbeid.
- Revisjon av internkontroll og nytt system for oppfølging av politiske vedtak, gjennomgått i ledermøtet i Orkland.
- Kommunedirektøren gjennomgikk kommunens arbeid med internkontroll på høstens strategisamling for politisk nivå.
- Kommunedirektøren sendte ut Oppdragsbrev internkontroll Orkland kommune 2023-2024 den 11.10.2023. I oppdragsbrevet framgår at alle enheter/ område skulle gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse med tilhørende tiltaksplan i løpet av 2023. Øvrige tiltak i oppdragsbrevet gjennomføres på bakgrunn av risikovurderingen i 2024.
- Forvaltningsrevisjon internkontroll jf. bestilling fra kontrollutvalget i sak 42/22. Forvaltningsrevisjonsrapport presentert i kontrollutvalget 06.12.23, sak 57/23.

Et godt og systematisk kvalitetsarbeid handler om å systematisere og forbedre rutiner og organisering av arbeidet basert på innmeldte avvik, og med det utvikle kvaliteten på tjenestene.

Det var meldt inn 2161 avvik på 5 hovedkategorier i 2023 (antall 2022 i parentes).

Hovedkategorier	Totalt	Helse	Oppvekst	Samfunn	Stab
Tjeneste - tjenestemottaker	1260 (1 182)	874 (802)	330 (292)	32 (29)	3 (6)
HMS	526 (390)	174 (174)	270 (133)	60 (55)	5 (4)
Personvern / Informasjonssikkerhet	58 (36)	30 (12)	11 (11)	2 (0)	7 (1)
Organisasjon/internt	547 (367)	293 (184)	194 (83)	39 (9)	10 (1)
Ytre miljø	29 (41)	12 (0)	8 (0)	6 (19)	0 (1)
Sum	2161 (1 787)	1272 (1 047)	695 (473)	123 (87)	25 (13)

Det er registrert flest avvik knyttet til tjeneste/tjenestemottaker der legemiddelhåndtering og utfordrende adferd dominerer bildet. Utfordrende adferd er også nært knyttet til HMS-avvikene, der det er en overlappende registrering på vold mot ansatte. Vold mot ansatte dominerer bildet også innen HMS. Dette er avvik som i all hovedsak er knyttet opp til kommunens helsetjenester og skoler, der dette har utspring i enkeltsaker på individnivå.

Det må fremdeles jobbes med å utvikle en kultur for kvalitetsforbedring gjennom opplæring, bevisstgjøring, tilgjengelighet på kvalitetssystem og et systematisk forbedringsarbeid. Dette er understreket i kommunedirektørens oppdrag gitt høsten 2023 med tidsfrist ut 2024 for å gjennomføre ROS-analyser og etablere tilfredsstillende virksomhetsplaner, rutiner og kompetanseplaner på enhets- og tjenestenivå.

Kommentarer til kvalitetsarbeid

Kommunedirektøren

De fleste avvik i kommunedirektørens stab er knyttet til manglende sykepengesøknader og manglende politiattest. Disse avvikene lukkes erfaringsmessig raskt når avvikene blir rapportert. Øvrige avvik er mer sporadisk, hovedsakelig innenfor GDPR.

Oppvekst

Oppvekstområdet har flest avvik knyttet til tjeneste/tjenestemottaker. Det er fortsatt i all hovedsak utfordrende adferd som det meldes avvik på i grunnskole. Det meldes noen avvik på manglende bemanning i barnehage. Enkelte barnehager har måttet redusere åpningstid på grunn av manglende bemanning. På helsestasjonen er det meldt flere avvik på at jordmor ikke har hatt kapasitet til hjemmebesøk etter fødsel, og at helsesykepleier har lang ventetid for, eller må avvise ungdom som ønsker samtaler. Det er også meldt avvik på manglende spedbarnskontroller i forbindelse med at det ble bestemt å redusere antall kontroller på grunn av manglende bemanning. De andre avdelingene i barne- og familietjenesten, samt integrering melder veldig få avvik. Det er nest flest HMS-avvik, der vold mot ansatte er vanligste kategori.

Helse og mestring

Innenfor helse- og mestringstjenestene er det i 2023 meldt totalt 1 272 avvik. Dette er en økning i antall meldte avvik, som relateres til forbedret praksis for avviksrapportering og veien mot å lykkes med forbedringsarbeidet. Et kontinuerlig forbedringsarbeid baseres på å lære av feil, samt å unngå å gjøre samme feil flere ganger. Dermed har fokuset på å ta avvikshåndteringen inn i personalmøter en

betydning, og gir rom for refleksjon og læring. En annen faktor ved å håndtere avvik i personalmøter er at meldingskulturen etter hvert blir mer riktig med tanke på hva som rapporteres og håndteres hvor. I 2023 er det sendt inn 874 avvik rettet mot kategorien tjeneste og tjenestemottaker. I all hovedsak dreier dette seg om legemiddelhåndtering og vansker med å dekke opp ledige vakter som følge av sykdom hos ansatte. Når det gjelder avvik på legemiddelhåndtering, jobbes det stadig med å innrette rutiner og prosedyrer som bistår med å forhindre dette. Det er i tillegg gjennomført legemiddelgjennomganger og kurs i legemiddelhåndtering. Den andre kategorien med høy rapporteringsgrad er organisasjon/internt. Dette er avvik knyttet til tilgang på tjenestebil, dårlig framkommelighet på grunn av vær og føreforhold og så videre.

Samfunn

Kvalitetssystemet er foreløpig mest innarbeidet på enhetene tekniske tjenester og brann og redning. Dessuten preges rapporteringen av avvik rapportert til formålsbygg av andre tjenester. Hele 75 prosent av avvikene er relatert til formålsbygg, der mange ulike avvik blir rapportert fra brukerne av byggene. Økningen fra 2022 til 2023 reflekterer at avvikssystemet blir mer brukt, blant annet i renholdstjenesten. Minst 10 av de refererte avvikene er lagt inn som tester under opplæring.

Befolkningsutvikling

Ved utgangen av 2023 var 18 793 personer bosatt i Orkland kommune. I løpet av 2023 ble vi 103 flere personer. Netto tilflytting til kommunen var på 110 personer, der 40 personer er fra netto innvandring, mens 70 er netto innenlands tilflytting.

Det er fem færre fødte i 2023 enn i 2022, mens det er 44 færre døde i 2023 enn året før. Fødselsunderskuddet er dermed redusert fra 47 personer i 2022 til 8 i 2023. Det er fortsatt slik at innbyggerveksten i sin helhet kommer fra netto tilflytting. Kommunen har bosatt 200 flyktninger i 2023. Uten bosetting av flyktninger ville det vært en nedgang i befolkningstall i 2023.

Orkland	2021	2022	2023 K1	2023 K2	2023 K3	2023 K4	2023
Befolkning ved inngangen av perioden	18300	18502	18690	18706	18736	18761	18690
Født	171	171	37	45	41	43	166
Død	172	218	50	40	44	40	174
Fødselsoverskudd	-1	-47	-13	5	-3	3	-8
Innvandring	107	169	30	15	24	33	102
Utvandring	77	45	1	27	5	29	62
Innflytting, innalandsk	756	719	156	176	193	153	678
Utflytting, innalandsk	584	613	156	139	184	129	608
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	202	230	29	25	28	28	110
Korrigerering (ikke oppgitt årsak til endring)	1	5	0	0	0	1	1
Folkevekst	202	188	16	30	25	32	103
Befolkning ved utgangen av perioden	18502	18690	18706	18736	18761	18793	18793

Bærekraft, klima og miljø

Kommuneplanens samfunnsdel 2020–2032 er bygd rundt FNs bærekraftsmål, og et av delmålene er at Orkland skal være et smart, grønt og framtidsretta samfunn. Redusert CO₂-utslipp er en overordnet målsetting for klima- og miljøarbeidet, og utskifting av 70 prosent av kommunens bilpark til elbil var et viktig steg mot dette målet.

Fjernvarme og bruk av spillvarme fra industrien i sentrale deler av kommunen, er viktig bidrag til energiutnyttning, sirkulærøkonomi og reduserer bruk av strøm til oppvarming. Fjernvarmeledningen er videreført sørover på vestsiden av Orkla fram til Laksøra.

Orkland kommune bruker Miljøfyrtårn som miljøledelsessystem. Målet er at alle kommunale enheter skal være miljøsertifisert. Foreløpig er skoler og barnehager sertifisert, og vi har en hovedkontormodell som innebærer at den enkelte enhet slipper å ivareta mange systemkrav som er felles for hele organisasjonen. I 2023 kom det nye kriterier for kommuner, som gjorde at resertifiseringen av hovedkontoret ble utsatt til 2024.

Kommunen deltar i Thamsklyngens arbeid med klima og miljø, og er med i fylkeskommunens bærekraftnettverk. Gjennom bærekraftnettverket ble det høsten 2023 utarbeidet rapporter for kommunene. Denne – og tilsvarende rapporter i regi av andre i 2023 – viser at det er krevende å gjøre gode bærekraftvurderinger for kommunene.

I 2023 ble Orkland kommune med i Byvekstavtalen for Trondheimregionen 2023-2029, også kalt Miljøpakken. Det overordnede målet for Miljøpakken er nullvekst i biltrafikken. Gjennom avtalen har kommunen mulighet til å få betydelig støtte til gode tiltak som gang- og sykkelveg. Noe av det viktigste for å kunne nærme seg nullvekstmålet er trolig å bli del av bytakstområdet for kollektivtrafikk.

Kommuneplanens arealdel for Orkland ble vedtatt våren 2023. Gjennom bestemmelser i denne er det vedtatt nye krav om vurdering rundt klima, energi og bærekraft i forbindelse med nye planer og tiltak. I arbeidet med områdeplanen for Eiktyr industriområde, blir det gjennomført omfattende arbeid med miljøkartlegging, muligheter for reduksjon i inngrep, og bærekraft som til sammen er nybrottsarbeid for industriområder i Norge.

I vann- og avløpsområdet pågår det kontinuerlig arbeid med å utbedre problemstrekninger for å unngå tilbakeslag og overløp, og rette feilkoblinger. Det er gjort et stort arbeid det siste året med å rette feilkoblinger som førte avløpsvann til Gammelosen. Flere av de mindre avløpsrenseanleggene legges ned over tid for å samle avløp i større enheter. Dette er viktig for å kunne holde rensekravene med tanke på fosforfjerning. Det er også et mål å få ført så mye avløpsvann som mulig til sjø, fremfor å slippe dette til ferskvann (sjø er en mer robust mottaker av rensed avløpsvann).

Kommunen har en egen ressursgruppe som følger med forurensningssituasjonen knyttet til Løkken gruver. Gruppen har dialog både med Direktoratet for mineralforvaltning og Miljødirektoratet. Myndighetenes håndtering av gruveforurensning ble grundig behandlet og kritisert av Riksrevisjonen i 2022. Kommunen er utålmodig på at gjenstående utfordringer på Løkken løses.

Avfallshåndteringen i Orkland er ivarettatt av det interkommunale renovasjonsselskapet ReMidt. Private kan også levere sortert avfall gratis på miljøstasjonen. Dette er svært positivt for å unngå at avfall havner på ulovlige fyllinger i naturen.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Vær- og klimahendelser

Orkland kommune slapp billig unna store vær- og klimahendelser i 2023. Det var spenning og usikkerhet knyttet til hvordan ekstremværet Hans i starten av august ville påvirke kommunen. Orkland var godt forberedt, og nødvendige ressurser var satt i beredskap. I ettertid ser vi ingen store skader påført av ekstremværet. I midten av oktober opplevde kommunen noen dager med omfattende regnvær. Dette førte til noen mindre skredhendelser, og noe utvikling i tidligere meldte skred så vi også. I en sak ble NVE benyttet til å vurdere tiltak, ingen større tiltak ble anbefalt.

IT - sikkerhet

10. november 2022 gjennomførte kommunen en fullskalaøvelse knyttet til cybersikkerhet. Øvelsen synliggjorde et tjuetalls punkter til oppfølging. Disse forbedringspunktene sammen med generell IT-sikkerhet har et kontinuerlig fokus i kommunen. I tillegg er sikkerhetssenter (SOC-tjeneste) etablert, med digital overvåkning 24-7.

Psykososialt kriseteam

Kriseteamet var påkoblet i 13 saker i 2023. De fleste sakene teamet rykker ut på handler om bråe og uventede dødsfall. Kriseteamet har lav terskel for å bistå pårørende, og det er gode tilbakemeldinger på den psykososiale oppfølgingen som tilbys.

Et relativt nytt arbeidsområdet for kriseteamene er bistand knyttet til seksuelle overgrep. Også Orkland har sin del av disse sakene, og i 2023 er det ytt bistand i tre saker innen dette krevende saksfeltet.

Teamet har i løpet av året rekruttert to nye medlemmer. Rekrutteringen skjedde etter en intern utlysning og det var stor interesse om å bistå i psykososialt kriseteam.

Økonomi

2023 var Orklands fjerde driftsår, og første året med drift uten påvirkning av pandemien.

Krigen i Europa medførte et rekordhøyt flyktningmottak, samtidig var det nok et år med høyt rentenivå og høy prisvekst. Til tross for dette har Orkland god økonomisk styring.

Resultater

Netto driftsresultat var i 2023 positivt med 53,4 millioner kroner. Dette resultatet viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt, og regnes som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunene.

Kommunen har som mål å oppnå en resultatgrad (netto driftsresultat/brutto driftsinntekter) på minimum 1,75 prosent. Resultatet for 2023 ble 2,7 prosent.

Veien til netto driftsresultat kommer frem under:

Millioner kroner	2021	2022	2023
Rammetilskudd	710,8	719,9	770,3
Skatteinntekter	533,6	587,1	576,9
Andre inntekter	535,8	542,5	627,5
Driftsinntekter	1780,2	1849,5	1974,7
Driftsutgifter	-1628,5	-1663,9	-1819,0
Netto finansutgifter	-58,1	-80,3	-102,3
Netto driftsresultat	93,6	105,2	53,4

Budsjettavvik

I henhold til nye, kommunale regnskapsregler skal det kommunale regnskapet fra og med 2020 gjøres opp i balanse. Dette gjennomføres ved at det som tidligere ble presentert som et mer- eller mindreforbruk, nå blir balansert ved en belastning eller avsetning til disposisjonsfond som medfører at resultatet går i balanse.

I 2023 ville mindreforbruket i henhold til de gamle regnskapsreglene vært 73,4 millioner kroner. Veien fra netto driftsresultat til det positive budsjettavviket fremkommer slik:

Millioner kroner	2021	2022	2023
Netto driftsresultat regnskap	93,6	105,2	53,4
Netto driftsresultat budsjett	0,3	49,5	12,5
Avvik netto driftsresultat	93,3	55,7	40,9
Økt avsetning bundne fond	-23,0	-12,2	-0,4
Budsjettavvik drift	70,3	43,5	40,5
Investering: utsatt finansiering	17,9	0,0	32,9
Samlet budsjettavvik	88,2	43,5	73,4

Det positive budsjettavviket på 73,4 millioner kroner som fremkommer i tabellen over, er i henhold til regnskapsforskriftene gjort om til et regnskap i balanse. Dette ved hjelp av strykninger, gjort i form av redusert overføring til investeringsregnskap og avsetning til disposisjonsfond.

Fordeling mindreforbruk drift på rammenivå

Tabellen under viser hvordan det positive budsjettavviket på 73,4 millioner kroner fordeler seg på de enkelte rammeområdene.

I henhold til økonomireglementet skal mindreforbruk på enhetene avsettes til overskuddsfond som de enkelte enhetene kan bruke. Bruk må imidlertid gjøres i henhold til vedtak i hovedutvalg, formannskap eller kommunestyre, alt etter behov for uttak.

I tabellen under vises kun resultatet for de enkelte rammeområdene, før styrkning av det positive budsjettavviket. Kommunedirektørens forslag til fordeling mellom overskuddsfond og generelle disposisjonsfond vil bli presentert i forbindelse med egen sak knyttet til årsoppgjørdisposisjoner.

Rammeområde	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Fellesinntekter	28	37,1	23,7
Kommunedirektøren	14,7	-7,4	16,8
Kultur	2,7	2	1,7
Barnehage	3,7	1,3	5,6
Grunnskole og SFO	8,3	-1,1	3,3
Tverrfaglige tjenester	4,3	2,8	-1,5
Mestring	5,8	9	-2,2
Hjemmebaserte tjenester	-1,8	-0,7	-7,2
Institusjon	1	-1,4	3,6
Plan	4	1,4	0,5
Kommunalteknikk	-0,4	0,8	-3,9
Avgiftsbelagte tjenester	0,0	-0,3	0,0
	70,3	43,5	40,5

Øvrige forhold

Handlingsreglene som er vedtatt for Orkland kommune kommer frem i sin helhet i årsberetningen. Tallene er positive for netto driftsresultat og midler på disposisjonsfond. For lånegjeld er gjeldsgraden for høy i forhold til målsetning. Egenfinansiering av investeringer er svakere enn målsetningen. Både gjeldsgraden og egenfinansiering av investeringer har bedret seg noe sammenlignet med 2022.

Rammeområde fellesinntekter

Området omfatter

Kommunens hovedinntektskilde: Skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning

- Generelle statstilskudd, rammetilskudd
- Skatteinntektene
- Finansinntekter og -utgifter
- Avsetninger

- Høyere inntekter fra skatt og rammetilskudd enn forventet.
- Netto lånegjeld i på cirka 2,56 milliarder kroner

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Fellesinntekter	-1 258 208 010	1 267 753 000	-9 544 990	99,25 %

Skatt og fellesinntekter

Skatt og fellesinntekter var totalt på 1,39 milliarder kroner, en merinntekt på 20,3 millioner kroner i forhold til budsjettet. De største avvikene skyldes merinntekter på 11,57 millioner kroner på skatt og rammetilskudd, integreringstilskudd på 5,50 millioner kroner og havbruksfondet på 1,46 millioner kroner.

Renter og avdrag

Orkland kommune har per 31. desember 2023 en lånegjeld på cirka 2,56 milliarder kroner. Nye lån til kommunale investeringer er tatt opp med 150 millioner kroner og lån til videreutlån er tatt opp 70 millioner kroner i året.

Det har vært en økning i rentenivået på nesten 0,5 prosent fra forutsetningene i budsjettet ble lagt høsten 2022. Men siden det er lagt inn en margin ved renteberegningene og at det er tatt opp 61 millioner kroner mindre i lån enn budsjettet, medfører dette at renteutgiftene blir lavere enn budsjettet. Styringsrenten til Norges bank er økt fra 2,75 prosent til 4,5 prosent i 2023. Mye av økningen kom i andre halvår slik at disse økningene ikke fikk så stor virkning på renteutgiftene i 2023.

I tillegg får vi også renteinntekter på innskudd i bank. Her vil renteinntekten variere etter hvor mye vi har innestående på konto til enhver tid. Dette vil variere forholdsvis mye gjennom året. Renteinntektene ble en del lavere enn budsjettet i 2023. Selv om det ble en renteøkning, så har lavere innskudd enn forventet medført at inntektene ble lavere enn budsjettet.

Vi har foretatt store investeringer innenfor vann og avløp. Disse investeringene skal renteberegnes og dekkes av årsavgiftene på henholdsvis vann og avløp (selvkosttjenester). Renten som skal brukes her er fastsatt sentralt og er en gjennomsnittlig langsiktig rente med et tillegg (5 års swap + 0,5 prosent). Denne renten var på 4,22 prosent i budsjettet, og ble på 4,296 prosent i 2023. Både

grunnlaget for 2023 og investeringene i 2023 var lavere enn forutsatt i budsjettet, noe som har medført at inntektene fra selvkosttjenestene ble lavere enn budsjettet.

Avdrag på lån er betalt i henhold til betalingsplaner og er innenfor budsjett.

Samlet gir renter, avdrag og inntekter fra selvkosttjenester et mindreforbruk.

Rammeområde kommunedirektøren

Området omfatter

- Overordnet administrativ ledelse av all kommunal virksomhet
- Initiere og støtte utvikling av organisasjonen og tjenesteproduksjonen
- Stabs- og støttefunksjoner som økonomi, lønn og personal, IKT, arkiv, kunde- og postmottak og kommunikasjon
- Utredning av saker både administrativt og politisk
- Næringsutvikling
- Beredskap
- Politikk, kontroll og administrasjon
- Kirke
- Felleskostnader

- *Eiktyr Industripark AS ble initiert i 2022 av Norsk industriutvikling og utgjør et planområde på rundt 6 000 mål som skal tilrettelegge for «grønn industri» i Orkland. Områdereguleringen skal behandles i april 2024. Initiativet vil kunne medføre mange nye arbeidsplasser og det ble derfor initiert en rapport gjennom Menon Economics som viser ulike samfunnseffekter ved ulike scenarioer basert på vekst i arbeidsplasser frem mot 2040.*
- *I 2023 ble temaplan næring og landbruk vedtatt, og planen beskriver satsingsområder og tiltak for å nå planen.*
- *Næringslivet i Orkland er variert og står seg totalt godt selv om 2023 har vært preget av nok et år med uroligheter internasjonalt som også preger lokalsamfunnet i Orkland. Det er fortsatt lav arbeidsledighet og mangel på arbeidskraft.*
- *Chatboten Kommune-Kari svarte på nærmere 25 500 spørsmål, en liten nedgang sammenlignet med foregående år. Vel 13 000 klikk på nettsider fra chatboten viser at Kommune-Kari er en god guide inn til mer informasjon.*
- *Sentralbordet besvarte cirka 25 500 henvendelser, omtrent samme antall som året før. Servicekontorene hadde 7 700 besøkende, hvorav cirka 70 prosent på rådhuset på Orkanger. En økning med omtrent 1000 besøkende fra 2022 skyldes i all hovedsak valgavvikling.*
- *IT-avdelingen betjente 2 300 brukere, 2 250 elever, 2 000 nettbrett, 1 500 ansattmaskiner og 960 elevmaskiner. I tillegg ble 4 500-helpdesktelefoner og 3 800 saker registrert og håndtert. IT-vakt hadde 120 henvendelser og 150 hendelser er oppdaget og lukket gjennom IT sikkerhetsovervåkning (SOC).*
- *Det har vært behandlet 4 553 sykepengesøknader og tatt inn 61,5 millioner kroner i refusjoner.*
- *211 rekrutteringssaker er gjennomført og 280 arbeidsavtaler for faste ansatte er skrevet.*
- *Vellykket og etterlengtet innføring av system for elektroniske reiseregninger*

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Kommunedirektøren	-1 936 221	14 888 500	16 824 721	-13,0

Resultatet for 2023 viser et mindreforbruk på 16,8 millioner kroner for rammeområdet.

Enhet kommunedirektør som består av kommunedirektør, IT, kommunikasjon, økonomi, personal og øvrig stab har et mindreforbruk på 10,7 millioner kroner. Solid styring og restriktiv pengebruk samt vakante stillinger er årsaken til avviket.

Enhet politikk har et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner. Den vesentligste årsaken til dette er at vedtatt tilskudd til kirkelig fellesråd på 1,4 millioner kroner ikke ble utbetalt i 2023 (utbetales etter anmodning fra fellesrådet).

Øvrige felleskostnader som består av diverse avsetninger, avsetning til lønnsoppgjør og pensjon, felles forsikring samt Orklandbadet KF har et mindreforbruk på 4,6 millioner kroner. De vesentligste avvikene her skyldes at det står igjen 2,3 millioner kroner på lønnsavsetninger og at pensjonskostnadene ble 1,1 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Ansatte og sykefravær

Kommunedirektøren	Faste årsverk	Fravær
2021	59	3,7
2022	59	6,1
2023	58	8,4

Kommunedirektørens stab teller 58 faste årsverk ved utgangen av året, inkludert 1,8 årsverk frikjøpte tillitsvalgte (årsverk i 2021 og 2022 er oppdatert). Dette er en nedgang med 1 årsverk siden 2022 og er knyttet til at ansatte ikke er erstattet når det har vært ledige stillinger.

Sykefraværet har økt siden 2022. Dette skyldes i all hovedsak langtidsfravær som ikke har vært arbeidsrelatert.

Utdanningsnivå

Kommunedirektøren	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	0 %	52 %	48 %
2022	0 %	49 %	51 %
2023	0 %	48 %	52 %

Rammeområdet har fått en større andel med høyere utdanning i løpet av 2023. Dette er en forventet og ønsket utvikling som kan knyttes til at rutineoppgaver digitaliseres bort til fordel for mer komplekse oppgaver innen analyse, utredning og rådgivning. Andelen ansatte med høyere utdanning vil sannsynligvis også øke i tiden framover av de samme grunnene.

Medarbeidersamtaler

Kommunedirektøren	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	62	62
2022	63	63
2023	60	60

Det er gjennomført medarbeidersamtale med nesten alle faste ansatte på rammeområdet. Noen få nyansettelser siste del av året har av naturlige årsaker ikke hatt ordinær medarbeidersamtale.

Andre områder

Oppfølging av arbeidsgiverpolitikken

Partssamarbeidet er ivarettatt gjennom møter i de respektive fagforum og i tillitsvalgtforum. Det er fra og med høsten prøvd ut felles informasjonsmøter med ledere og tillitsvalgte i forbindelse med tjenesteutredningene. Erfaringene har vært så gode at det er aktuelt å videreføre dette i forbindelse med plan- og styringsprosesser også i 2024.

Det ble gjennomført lokale forhandlinger for ledere og for utvalgte grupper med i hovedsak høyere utdanning i 2023. Forhandlingene ble gjennomført innenfor de fastsatte økonomiske rammer. Nye ledere har fått obligatorisk introduksjonsprogram fra stabstjenestene i perioden. Permisjonsreglementet og arbeidstidsbestemmelsene ble revidert i 2023 og vedtatt i administrasjonsutvalget i desember.

IT, digitalisering og datasikkerhet

Kommunen har tatt i bruk flere digitale løsninger og innført flere systemintegrasjoner for bedre dataflyt. Digitalisering har mange fordeler, men det er også behov for å sikre at alle innbyggere har lik tilgang til informasjon og tjenester. For å forhindre digitalt utenforskap lanserte kommunen "Nesten nytt på nytt", et månedlig nyhetsbrev på papir, som distribueres via hjemmetjenesten, sykehjem, servicekontoret, bibliotek og alle pensjonistforeningene. Det er jobbet godt med å styrke kompetansen på universell utforming og tilgjengelighetserklæring er kommet på plass for alle våre nettportaler.

Kommunen samarbeider godt med DigiTrøndelag, sitter i kommunesektorens organisasjon (KS) sitt fagråd og har deltatt på innspillsmøte for ny nasjonal digitaliseringsstrategi.

Servicekontor og arkiv

Kommunens fire servicekontor har gjennom året opplevd bemanningsutfordringer som har gjort det vanskelig å opprettholde åpningstidene. Samtidig har besøkstallet på kommunehusene gått ned. På grunn av bemannings- og kapasitetsutfordringer i avdelingen, har oppgaver blitt utsatt. Papirarkiv fra de tidligere kommunene som har dukket opp, er sendt Interkommunalt arkiv (IKA) Trøndelag som ordningsprosjekt.

Det ble i 2023 opprettet mer enn 10 000 saker for saksbehandling og arkivert mer enn 40 000 dokument. Nytt av året er opprettelsen av arkivhjelpen som gir god støtte til organisasjonen, sammen med flere kurs og opplæringstilbud innen saksbehandling i arkivsystemet P360. Tjenesteutredning for fremtidens servicekontor ble gjennomført med god involvering av ansatte og tillitsvalgte.

Kommunikasjon

Kommunikasjonsenheten ble i 2023 godkjent som lærebedrift, og har fått lærling innen innholdsproduksjonsfaget. Avdelingen har gjennomført kurs i kommunikasjon og medietrening for ledere. Det ble i 2023 skrevet mer enn 200 nyhetssaker på kommunens hjemmeside og publisert mer enn 300 innlegg på Facebook. I tillegg publiseres kunngjøringer og produseres innhold til de ulike plattformene. Det lages ukentlig medierapport og annonseres for ledige stillinger.

Hjemmesiden hadde over en million sidevisninger. Blant de mest besøkte sidene er kommunens postliste, jobb i Orkland, selvbetjening, politikk og kontakt oss. Kommunens Facebook-side passerte 10 400 følgere i 2023. De som følger oss er i hovedsak kvinner (62,5 prosent) i alderen 25 til 65 +. Engasjementet er stort, med nærmere 85 000 lenkeklikk fra Facebook og en rekkevidde på sakene totalt på over 280 000 visninger.

Næring

Temaplan næring, inklusive landbruk, ble vedtatt høsten 2023. Hovedmål i temaplanen er å tilrettelegge for at eksisterende næringsvirksomhet har gode rammevilkår, sørge for nye næringsetableringer og at områdene er godt tilgjengelig. Videre er målet å legge til rette for vekst i antall nye arbeidsplasser og innbyggere (jamfør temaplan tilflytting og markedsføring), samt ha en aktiv eierskapspolitikk.

Prioriterte strategier: Arbeidskraft, utdanning og kompetanse, næringsvennlig kommune, reiseliv og opplevelser, utvikling av rammevilkår for industrien og muligheter innenfor det grønne skiftet.

Næringslivet generelt i Orkland går bra, men økende bo- og levekostnader for folk flest vil kunne påvirke kjøpekraften i tiden fremover. Det er tradisjonelt handel og byggenæringen som etter all sannsynlighet vil merke dårligere tider først. Arbeidsledigheten er fortsatt lav i Orkland. Eksisterende industri i Orkland går bra.

Behovet for sentrale næringsareal er fortsatt stort, og kommunedirektøren opplever at det er en jevn etterspørsel. Etterspørselen etter kraft er stor og virksomheter som har behov for mer enn 1 MW sentralt på Orkanger opplever at det ikke er tilstrekkelig kraft tilgjengelig. Arbeidet med å få nok kraft til Grønøra er prioritert hos Tensio ved at det ble sendt konsesjonssøknad til NVE i desember. Det er etablert nye retningslinjer fra Statnett om tilknytning, blant annet om modenhet og at man har økt effektgrensen fra 1 MW til 5MW. Hensikten er å frigjøre saksbehandling og gi raskere tilknytning til nett for virksomheter.

Områderegulering av Eiktyr Industripark vil kunne gi Orkland et av Norges største sammenhengende næringsareal for grønn industri. Norsk Industriutvikling AS (Valinor) står bak planinitiativet, Eiktyr industripark. [Elinor batteries](#) er omtalt i [veikart for grønt industriløft 2.0](#), og har som ambisjon å etablere en batterifabrikk for stasjonære batterier med tilhørende batteriverdikjede i Eiktyr industripark i Orkland. Investeringsbeslutningen fra Valinor forventes avklart i løpet av 2024, såfremt arealet blir ferdig områderegulert. Dette er en pågående prosess og skal behandles i kommunestyret i løpet av våren.

Status vedtatte verbalforslag

Årsbudsjettmål	Kommentar
Struktur for fremtiden Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede forslag til framtidens tjenestestruktur for Orkland der hensyn som kvalitet på tjenesten, sosiale behov, samfunnsmessige forhold og økonomi vektlegges. Orklands mulighet til å påvirke og styre bosettingsmønster for i større grad ta hele kommunen i bruk ønskes belyst og om mulig knyttes til scenario utredningen. Utredningene bør ferdigstilles til kommunestyrets strategisamling i 2023	Mandat for utredningen ble vedtatt i formannskap i mars 2023. Utredningen ble lagt fram i kommunestyrets strategisamling i oktober.

Rammeområde kultur og idrett

Området omfatter

- Kulturadministrasjon inkludert idrett
- Kulturformidling inkludert Orkland kulturhus, Orkland kino og Løkken bygdekino
- Orkland kulturskole, med desentralisert undervisningstilbud på skolebygg i hele Orkland
- Orkland bibliotek, som består av Orkanger bibliotek, Løkken bibliotek, Lensvik bibliotek og Krokstadøra bibliotek
- Ungdom og fritid, med ungdomsklubben Synt'n i Orklahallen og ungdomsklubb på Aa skole på Krokstadøra
- Orkanger og Krokstadøra frivilligsentral, Meldal frivilligsentral og Lensvik frivilligsentral samt BUA Lensvik og BUA Meldal

- Skolefriaktivitetene i 2023 hadde 840 deltakere
- TV-aksjonen samlet inn 845 000 kroner i Orkland. Julegaveaksjonen resulterte i cirka 330 gaver og det ble levert ut cirka 220 gavekort på mat til jul
- Idrettsanlegg i Orkland kommune fikk innvilget over 17 millioner kroner i spillemidler til ordinære idrettsanlegg og nærmiljøanlegg i 2023. Dette tilsvarer nesten 9 prosent av det samlede tilskuddsbeløpet til Trøndelag fylke

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Kultur	31 635 610	33 324 000	1 688 391	94,9

Rammeområdet har et mindreforbruk i 2023. Hovedårsakene til mindreforbruket er knyttet til vakante stillinger, sykepengerefusjon, tilskuddsmidler og endringer for å imøtekomme innsparingskrav fra 2024. Gjennom året har det blitt gjennomført tilsettingsprosesser slik at alle vakante stillinger har blitt besatt, og enheten vil ha planlagt bemanning fra januar 2024. Ubrukte tilskuddsmidler er i hovedsak knyttet til Meldal bygdemuseum, der planlagt arbeid blir gjennomført våren 2024. Ubrukte tilskuddsmidler blir avsatt til formålene i forbindelse med budsjettregulering i juni 2024. Enheten tilrettela for innsparingskravet for 2024 i driftsnivået i 2023, og dette bidrar også betydelig til mindreforbruket.

Ansatte og sykefravær

Kultur	Faste årsverk	Fravær
2021	23	7,4 %
2022	25	6,1 %
2023	24	8,8 %

Enheten hadde et veldig høyt sykefravær i starten av året, og dette skyldtes langtidsfravær fra noen ansatte i store stillinger. Fra mai ble sykefraværet betydelig redusert, men det høye fraværet tidlig på året gjør at enheten har et unormalt høyt sykefravær i 2023. Det er ikke registrert sykefravær på grunn av arbeidsmiljø.

Utdanningsnivå

Kultur	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	7 %	14 %	80 %
2022	7 %	11 %	83 %
2023	5 %	13 %	83 %

De fleste stillingene innenfor kultur og idrett stiller krav til høyere utdanning, og fordelingen i utdanningsnivå synliggjør dette.

Medarbeidersamtaler

Kultur	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	33	40
2022	35	40
2023	33	41

Praksis- og opplæringsplasser

	Arbeidstrening (eksterne)	Arbeidsutprøving (kommunale ansatte)	Lærlingeforløp	Studenter	Elever Vgs.	Språktrening
2022	1					
2023	1					

Andre områder

- Orkland kulturskole hadde ved GSI rapportering per 15. oktober 2023 en økning i antallet elevplasser fra 451 i 2022 til 495 elevplasser i 2023. Orkland kulturskole har nå flere elever enn det var til sammen i kommunene Meldal, Orkdal, Agdenes og Snillfjord før kommunesammenslåingen.
- Ungdom og fritid har hatt et aktivt år, med mye fokus på ungdomsklubb og fritidsaktiviteter for ungdom. Ordningene Trygt hjem og tilskudd fritidsaktiviteter har hatt langt høyere forbruk enn budsjetterte midler, og tiltak har blitt iverksatt i samarbeid med Orkland ungdomsråd.
- Orkland bibliotek har hatt stor økning i besøkstall, og besøket økte fra 41 174 i 2022 til 50 617 i 2023. Bibliotekene har hatt mange arrangement både i egen regi og i samarbeid med lokale og regionale aktører.
- Frivilligsentralene i Orkland har gjennomført flere store prosjekter gjennom året, der bistand til etablering av Orkdal matsentral, TV aksjonen, Julegaveaksjonen og Matkortaksjonen har vært de største. Frivilligsentralene brukes mye til både intern og ekstern bruk, og lokalene stilles til gratis disposisjon for frivilligheten. Rekruttering av ny daglig leder for Lensvik frivilligsentral ble gjennomført i august og ny daglig leder tiltrådte 1. januar.

- Orkland kino og kulturscene har hatt sitt første normale driftsår etter covid, og besøket på kulturarrangement har hatt en stor økning fra høsten 2023. Orkland kino solgte 5 661 billetter fordelt på 160 forestillinger i 2023. Orkland kulturscene solgte 2 800 billetter fordelt på 23 forestillinger. Løkken bygdekino solgte 1 032 billetter fordelt på 36 forestillinger.
- Heder og ære:
Bergmannsteateret fikk Orkland kommune sin kulturpris for 2023
Emil Meland fikk Orkland kommune sitt kulturstipend for 2023
Mia Linnea Lillegjære fikk Orkland kommune sitt idrettsstipend for 2023

Rammeområde barnehage

Området omfatter

- 14 barnehager, fordelt på 10 enheter
- Fellesområde for barnehager
- Oppvekst felles

- *Alle barnehager er godt i gang med Små skritt store sprang, og flere barnehager rapporterer om effekt allerede.*
- *Alle barnehager utarbeider nå egen årsplan etter felles mal som får gode tilbakemeldinger fra barn og foresatte.*
- *Resultatene fra foreldreundersøkelsen viser at foresatte er godt fornøyde med barnehagene i Orkland.*

Orkland har 14 barnehager som er organisert i 10 enheter. Barnehagen på Krokstadøra er organisert under Krokstadøra oppvekstsenter.

Barnehagene gir tilbud etter bestemmelsene i lov om barnehage og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

I dette rammeområdet ligger også det administrative området oppvekst felles, hvor kommunalsjefen og rådgiverne er plassert.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Barnehage	158 267 517	163 885 000	5 617 483	96,6

Rammeområdet har et mindreforbruk i forhold til budsjett på cirka 5,6 millioner kroner ved årets slutt.

Oppvekst felles

Oppvekst felles er fellesområde for hele oppvekst, og kan ikke alene direkte knyttes opp mot barnehage. Området har et lite merforbruk ved årets slutt på 237 000 kroner, som kan knyttes opp mot oppvekstkonferanse, annonser og lisenser.

Fellesutgifter barnehage

Fellesområdet for barnehage har et mindreforbruk ved årets slutt på litt over 6 millioner kroner. Hovedårsaken til dette er midler knyttet til barn med spesialpedagogisk hjelp i andre kommuner, tilskudd barn i private barnehager i andre kommuner, reserverte lønnsmidler og avsatte midler til moderasjonsordning. Til sammen utgjør dette cirka 3,3 millioner kroner. Videre ble det sendt et krav til Liavoll barnehage som følge av økonomisk tilsyn utørt av UDIR på cirka 2,8 millioner kroner. I skrivende stund vet vi at dette kravet er opphevet av Kunnskapsdepartementet.

Barnehagene

Barnehagene har et samlet merforbruk på cirka 230 000 kroner. De aller fleste enhetene er i balanse ved årets slutt. Unntaket her er Krokstadøra, Grøtte og Årlivoll barnehager. Årsaken til merforbruk er i all hovedsak høyere lønnskostnader enn budsjettet.

Krokstadøra barnehage er en del av et oppvekstsenter. Også skolen har merforbruk. Barnehagen har cirka 200 000 kroner i merforbruk, mens Aa skole har i underkant av 1,1 millioner kroner i merforbruk. Enheten har ikke fond til å dekke det negative resultatet.

Grøtte barnehage ender også med cirka 1,1 millioner kroner i merforbruk, og mye av dette kan knyttes til styrket tilbud ved enheten. Enheten har også i 2023 betalt tilbake 158 000 kroner på merforbruk fra 2022.

Årlivoll barnehage har et merforbruk på 190 000 kroner som kan dekkes av enhetens overskuddsfond.

Ansatte og sykefravær

Barnehage	Faste årsverk	Fravær
2021	212,0	8,7 %
2022	220,0	10,1 %
2023	237,0	8,6 %

Samlet sykefravær for rammeområde barnehage er 8,6 prosent.

Sykefraværet i 2023 er litt lavere enn i 2022, da det lå på 10,1 prosent. Det er fortsatt stor variasjon mellom enhetene, fra 6,3 prosent på Grøtte barnehage til 21,3 prosent på Løkken barnehage. I de minste barnehagene med få ansatte blir fraværsprosenten høy ved sykemeldinger, eksempel på dette er Krokstadøra med 10,8 prosent. Ansatte følges opp med tilrettelegging og oppfølgingsplaner, og har tett kontakt med sin nærmeste leder.

Nærværarbeidet er av stor betydning for et godt arbeidsmiljø, noe alle barnehagene jobber med for å hindre sykmeldinger og mistrivsel på arbeidsplassen.

Utdanningsnivå

Barnehage	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	8 %	37 %	55 %
2022	6 %	38 %	56 %
2023	5 %	40 %	55 %

Medarbeidersamtaler

Barnehage	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	190	229
2022	197	220
2023	190	231

Barnehagene gjennomfører medarbeidersamtaler en gang per år. På grunn av høyt fravær i fjerde kvartal har ikke alle enheter fullført samtlige medarbeidersamtaler innen årets slutt, men det er lagt en plan for gjennomføring for de resterende samtalene.

Foreldreundersøken

I foreldreundersøkelsen får foreldre og foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Skalaen som brukes er fra 1-5, der 5 er beste karakter.

	2021		2022		2023	
	Orkland	Nasjonalt	Orkland	Nasjonalt	Orkland	Nasjonalt
Ute- og innemiljø	4,3	4,2	4,3	4,2	4,2	4,2
Relasjon mellom barn og voksen	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,5
Barnets trivsel	4,8	4,7	4,7	4,7	4,8	4,7
Informasjon	4,4	4,3	4,4	4,3	4,4	4,3
Barnets utvikling	4,7	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7
Medvirkning	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Henting og levering	4,5	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4
Tilvenning og skolestart	4,5	4,5	4,6	4,5	4,5	4,5
Tilfredshet	4,6	4,5	4,6	4,5	4,5	4,5

Resultatene viser at foresatte er godt fornøyde med barnehagene i Orkland. Svarprosenten var 71,6 prosent i 2023, omtrent det samme som i 2022, da den var på 72,7 prosent.

Utviklingsprosjekt

Staten finansierer kvalitetsutvikling og kompetanseheving i barnehagesektoren gjennom regionsamarbeid og REKOM – regional kompetanseutvikling. Utviklingsprosjekter i Orkland er i stor grad knyttet til regionsamarbeidet i Trøndelag Sørvest - Lakseregionen, oppvekst (tidligere Orkdal/Øy). Her deltar kommunene Frøya, Heim, Hitra, Orkland, Rindal og Skaun. I kompetansemodellen har universitets- og høyskolesektoren fått rollen som utviklingspartnere. Det er fire barnehager i Orkland som deltar i et REKOM-prosjekt fra våren 2022. Prosjektene har et 3-årsperspektiv. Orkanger, Evjen og Årlivoll har språk som tema, mens Grøtte fokuserer på barns forhold til egen kropp.

Implementering av *Små skritt, store sprang* har fortsatt hovedfokus i barnehagene. Prosjektet er svært godt mottatt i alle barnehager, og styrerne rapporterer at de allerede ser effekt av prosjektet. I første omgang implementeres det på småbarnsavdelinger, men det er ønskelig å gå videre på storbarnsavdelinger etter hvert. Flere ansatte har i løpet av året blitt sertifisert og resertifisert til å jobbe med *Små skritt store sprang*.

Andre områder

Barnehagene har i tillegg til utviklingsprosjektene jobbet med implementering av Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og stafettlogg. Etablering av gode rutiner rundt tverrfaglige team har også vært et fokusområde.

Statsforvalteren åpnet tilsyn på spesialpedagogisk hjelp i barnehagene i april 2022. Arbeidet med tilsynet er gjort til felles læring for styrerne, og det er nå utarbeidet nye prosedyrer på hvordan Orkland arbeider fra bekymring til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning i barnehagene. Kommunen mottok foreløpig rapport fra statsforvalteren 8. mars 2023, med varsel om ett pålegg med fire korreksjonspunkter. Pålegget er korrigert og tilsynet er lukket innenfor fristen.

I løpet av august og september har området utarbeidet to tjenesteutredninger med bred involvering. Det er utarbeidet en generell barnehageutredning og en utredning om rullerende opptak. Utredningene ble ferdigstilt til kommunestyrets strategisamling i oktober.

Status vedtatte verbalforslag

Årsbudsjettmål	Kommentar
Rullerende barnehageopptak I en tid med strammere budsjetter er det ønskelig å vurdere om det er alternative modeller som sikrer god fleksibilitet til en lavere kostnad. Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede alternative modeller for rullerende barnehageopptak innen kommunestyrets strategisamling i 2023.	Tjenesteutredningen ble lagt fram på strategisamlingen

Rammeområde grunnskole og SFO

Området omfatter

- Fellesutgifter grunnskole
- Ni enheter med en eller flere grunnskoler

- *Fagdag om tema kroppspress, doping og kosthold ble arrangert for alle 10. trinnselever i juni 2023!*
- *Over 1 000 barn har besøkt Newtonrommet i løpet av året!*
- *Brakkerigg kom på plass på Orkanger ungdomsskole slik at skolen fikk plass til rekordhøyt elevantall!*

I Orkland kommune er det ti grunnskoler. Fire skoler har 1.–7. trinn, fem er kombinerte barne- og ungdomsskoler 1.–10. trinn, mens en er ungdomsskole med elever i 8.–10. trinn.

Aa skole er del av Krokstadøra oppvekstsenter, hvor også barnehagen ligger. Lensvik og Lysheim er to separate skoler som er samlet i en felles enhet.

Det er store forskjeller mellom skolene når det gjelder både størrelse, utforming og antall elever. Grøtte skole er den største med 452 elever, mens Lysheim er den minste med 19 elever.

Grunnkolene gir opplæring i henhold til lov om opplæring og læreplanverket for kunnskapsløftet. Grunnskoleopplæring er pliktig for alle barn mellom 6 til 16 år. En del elever har rett til fri skoleskiss. Alle skoler med barnetrinn gir tilbud om skolefritidsordning. De gir også tilbud om gratis leksehjelp til de elevene som tilhører barnetrinnet.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Grunnskole	240 722 921	244 013 000	3 290 079	98,7

Rammeområdet er har et mindreforbruk ved årets slutt på ca. 3,3 millioner kroner.

Fellesutgifter skole

Ved årets slutt har området et mindreforbruk på cirka 3 millioner kroner. Dette tilskrives ubenyttede midler for grunnskoleopplæring andre kommuner, spesialundervisning private skoler, moderasjonsordning SFO og forbruksposter som til sammen blir cirka 3 millioner kroner. Individuelt tilrettelagt skoleskiss fikk endrede satser fra høsten som medvirket til et merforbruk på ca. 1,4 millioner kroner. Da lønnsoppgjør for lærere 2022 ble budsjettet i 2023 ble ikke avsatt pott benyttet, og dette førte til et mindreforbruk på ca. 1,2 millioner kroner. Motposten ble kostnadsført i regnskap for 2022.

Newton-rommet har et mindreforbruk på cirka 179 000 kroner som kan tilskrives refusjoner og skoleskiss.

Grunnskole og SFO

Skolene har samlet et mindreforbruk på cirka 283 000 kroner. Budsjett læremidler har blitt styrket med cirka 5,9 millioner kroner, og det er samlet sett foretatt innkjøp i samme størrelsesorden. Opprinnelig budsjett læremidler har for mange skoler blitt salderingspost mot lønnsmidler da det ikke er funnet rom for ytterligere innkjøp.

Skolene Lensvik, Lysheim, Evjen og Gjørme samt Meldal barne- og ungdomsskole og Orkanger ungdomsskole er i balanse ved årets slutt.

Aa, Grøtte og Årlivoll skoler samt Orkanger barneskole har et merforbruk. Felles for enhetene er for høye lønnskostnader i forhold til budsjett. For Grøtte og Årlivoll skole har merforbruket også sammenheng med lavere refusjoner for elever i fosterhjem og barnevern enn forventet.

Grøtte skole og Orkanger barneskole har overskuddsfond til å dekke merforbruket. I resultatet til Årlivoll skole ligger det også en tilbakebetaling på 134 000 kroner på grunn av merforbruk i 2022. Enheten har ikke fond til å dekke årets merforbruk på cirka 63 000 kroner. Aa skole er et oppvekstsenter sammen med Krokstadøra barnehage. Både grunnskole og barnehage har merforbruk med henholdsvis 1,1 millioner og 200 000 kroner. Enheten har ikke overskuddsfond.

Ansatte og sykefravær

Grunnskole	Faste årsverk	Fravær
2021	271,0	7,5 %
2022	282,0	6,5 %
2023	289,0	8,0 %

For rammeområde skole og SFO er det samlede sykefraværet på 8,0 prosent. Det er en liten oppgang sammenlignet med 2022, som var på 6,5 prosent. Det er store variasjoner mellom enhetene. Høyeste fravær har Orkanger barneskole i denne perioden med 11,4 prosent, mens Lensvik og Lysheim skoler er lavest med 5,7 prosent.

Enhetene rapporterer at sykefravær for det meste ikke er jobbrelatert, men for noen av skolene rapporteres er deler av sykefraværet arbeidsrelatert. Dette skyldes den tøffe arbeidssituasjonen ansatte står i. Sykemeldte følges opp med oppfølgingsplaner og det holdes god kontakt med den sykemeldte. Enheter med høyt sykefravær rapporterer at det kan være utfordrende å skaffe vikarer med riktig kompetanse.

Utdanningsnivå

Grunnskole	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	10 %	15 %	75 %
2022	10 %	14 %	76 %
2023	10 %	17 %	73 %

I Orkland kommune har stort sett alle skoler lærere med godkjent utdanning. Andelen ufaglærte består av andre ansatte enn lærere.

Medarbeidersamtaler

Grunnskole	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	141	299
2022	268	305
2023	263	305

Det er innarbeidet bedre rutiner for gjennomføring av medarbeidersamtaler, men likevel er ikke alle medarbeidersamtaler gjennomført i 2023. Samtlige enheter har en plan for gjennomføring i løpet av første kvartal i 2024.

Enkelte enhetsledere har over 50 ansatte, og det gjør det krevende å gjennomføre alle samtaler. Det ses på muligheten for å ha avdelingsledere med personalansvar i disse enhetene for å gjøre det mer praktisk å gjennomføre medarbeidersamtaler hvert år.

Utviklingsprosjekt

Staten finansierer kvalitetsutvikling og kompetanseheving i skolesektoren gjennom regionsamarbeid og DEKOM – desentralisert kompetanseutvikling. Utviklingsprosjekt i Orkland er i stor grad knyttet til regionsamarbeidet i Trøndelag Sørvest - Lakseregionen, hvor kommunene Frøya, Heim, Hitra, Orkland, Rindal og Skaun deltar. I kompetansemodellen har universitets- og høgskolesektoren fått rollen som utviklingspartnere. Fra 2023 deltar alle skoler i Orkland i DEKOM-prosjektet Digscole med NTNU som samarbeidspartner. Forberedelse til prosjektet ble startet opp høsten 2022.

I tillegg har Orkland kommune sagt ja til å delta i et forskningsprosjekt med NTNU ved Mai Britt Postholm om digital ledelse av skoler, Leaddig. Gjølme skole deltar fra høsten 2023, mens Orkanger ungdomsskole og Lensvik/Lysheim skole deltar fra høsten 2024.

Implementering av Bedre tverrfaglig innsats (BTI), tverrfaglige team og stafettlogg jobbes det kontinuerlig med.

Alle skolene har jobbet med rutiner for spesialundervisning i skolen i forbindelse med tilsynet med spesialpedagogisk hjelp i barnehagen.

Andre områder

Fra 2021 rapporteres resultat fra brukerundersøkelser og faglige kartlegginger i egen tilstandsrapport fra skole. Tilstandsrapporten videreføres i 2023.

I løpet av 2023 ble det gjort et stort arbeid med tjenesteutredning for grunnskole. Arbeidet ble utført av KS konsulenter i tett samarbeid med Orkland kommune, og med bred involvering. Utredningen var ferdigstilt til kommunestyrets strategisamling i oktober 2023.

Elevfravær i prosent

Rammeområde	2021	2022	2023
Første kvartal	3,0	9,3	6,1
Andre kvartal	3,2	4,8	4,8
Tredje kvartal	4,5	4,5	4,2
Fjerde kvartal	6,6	5,8	5,8

I tabellen over er ikke timefravær tatt med, kun dokumentert og udokumentert dagsfravær.

Elevfraværet er litt lavere i 2023 enn i 2022. Det vurderes fortsatt som litt høyere enn det som var vanlig før covid.

Bekymringsfullt fravær

Bekymringsfullt defineres som:

- Ugyldig fravær fra enkelttime (udokumentert). Dette innebærer intern skulk og «vandring.»
- Elever som kommer for seint mer enn to ganger i løpet av en uke.
- Elever som har mer enn tre enkeltdager fravær i løpet av en måned.
- Hvis foresatte ofte opplever at eleven ikke vil møte på skolen.

	Antall saker meldt til rektor om bekymringsfullt fravær	Antall saker meldt til kommunens hjelpetjenester
2021	9	6
2022	19	12
2023	14	13

Tabellen viser nye innmeldte saker. Til sammen har Orkland kommune nesten 30 bekymringsfulle fraværssaker som det jobbes kontinuerlig med. Det er meldt færre tilfeller av bekymringsfullt fravær i grunnskolen i 2023 enn året før. Slike saker er svært ressurskrevende for skolene, da de krever tett oppfølging over lengre tid. I de fleste slike saker benyttes hjelpetjenester i oppfølgingsarbeidet. Med ny opplæringslov som er gjeldende fra 1.august 2024 får skolene økt krav til oppfølging av slike saker.

Skolemiljø saker

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. Et systematisk arbeid er avgjørende for å skape et trygt og godt skolemiljø.

Opplæringsloven pålegger skolene en aktivitetsplikt som innebærer at alle ansatte på skolen skal følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak. I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier.

Aktivitetsplan er en skriftlig plan som skolen må lage i det de får vite at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, enten gjennom undersøkelser på eget initiativ eller etter at en elev selv sier fra.

Hvis en elev eller foreldrene ikke er fornøyd med hvordan skolen følger opp saken, kan de melde fra til Statsforvalteren. Å melde fra til Statsforvalteren er imidlertid først aktuelt dersom saken allerede er tatt opp med rektor.

Antall saker meldt til rektor i 2023 er høyere enn i 2022, da antallet var på 69. Det er skrevet ni flere aktivitetsplaner i 2023 enn i 2022. To saker er meldt til Statsforvalteren i løpet av 2023. Den ene saken ble avsluttet raskt, den andre er fortsatt pågående.

	Antall innmeldte saker til rektor 4. kvartal	Antall nye aktivitetsplaner i 4. kvartal	Antall saker meldt til Statsforvalteren i 4. kvartal	Antall saker meldt til rektor hittil i år	Antall nye aktivitetsplaner hittil i år	Antall saker meldt til Statsforvalteren hittil i år
Sum	23	16	0	82	64	2

Rammeområde tverrfaglige tjenester

Området omfatter

- Integrering
- Barne- og familietjenesten

- *Enheten integrering har bosatt 200 flyktninger i 2023 og oppjustert tjenesten kontinuerlig gjennom året.*
- *Til tross for stor økning i antall henvendelser til barne- og familietjenesten har alle fått hjelp i løpet av året.*
- *Barne- og familietjenesten bidro til å arrangere Orkland kommunes første oppvekstkonferanse i 2023!*

Integrering

Tjenesten består av to avdelinger:

- Flyktningtjenesten
- Voksenopplæringen

Hovedoppgaven for flyktningtjenesten er bosetting av nyankomne flyktninger og gjennomføring av introduksjonsprogrammet. Voksenopplæring gis både til de som følger introduksjonsprogrammet som flyktninger, og alle andre innvandrere som har rett og plikt til å lære norsk. Voksenopplæringen har også ansvar for grunnskoleopplæring for voksne.

På grunn av økt antall flyktninger og ekstrabosettinger i 2023 har det blitt gjennomført flere rekrutteringsprosesser, både i Flyktningetjenesten og Voksenopplæringa. I løpet av 2023 ble det opprettet en avdeling for voksenopplæring i Lensvik, på grunn av økt bosetting i det området.

For å lykkes med integreringsarbeidet er det avgjørende med et godt tverrfaglig samarbeid, i tillegg til samarbeid med frivilligheten og arbeidsmarkedet. Orkland har i løpet av 2023 bosatt flere flyktninger enn noensinne, og fått god erfaring med samarbeid med andre tjenester.

I 2023 ble det bosatt 200 flyktninger i Orkland.

Deltakere i voksenopplæringen

Rammeområde	Første kvartal	Andre kvartal	Tredje kvartal	Fjerde kvartal
Grunnskole voksne	10	10	6	6
Norskopplæring	96	116	154	152

Barne- og familietjenesten

Tjenesten består av fire avdelinger:

- Barneverntjenesten
- Familiesenteret
- Helsestasjon- og skolehelsetjenesten
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Tjenesten er samlokalisert med psykisk helse- og rusarbeid, samt friskliv og rehabilitering i Folkehelsesenteret. Målet er økt tverrfaglig samarbeid og en sterk grad av medvirkning fra barna, og et tett samarbeid med foreldrene og deres nettverk.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Tverrfaglige tjenester	78 229 709	76 744 000	-1 485 709	101,9

I 2023 går rammeområdet med et merforbruk på cirka 1,5 millioner kroner

I Barne- og familietjenesten har barneverntjenesten hatt et år med kostnadskrevende barnevernstiltak, spesielt institusjonsplasseringene utgjør en stor del av merforbruket.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten har hatt langvarig sykefravær, med bare delvis vikar, som har redusert enhetens merforbruk. I tillegg har avdelingen fått tilskuddsmidler på over 1 million kroner.

Ansatte og sykefravær

Tverrfaglige tjenester	Faste årsverk	Fravær
2021	54,3	8,1 %
2022	55,7	7,2 %
2023	69,0	7,6 %

Rammeområdet har et samlet sykefravær på 7,6 prosent. Det er en liten oppgang sammenlignet med 2022, som var 7,2 prosent. I hovedsak er ikke sykefraværet arbeidsrelatert, men det jobbes kontinuerlig med nærværarbeidet for å hindre sykmeldinger og mistrivsel på arbeidsplassen.

Utdanningsnivå

Tverrfaglige tjenester	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	0 %	10 %	90 %
2022	0 %	8 %	92 %
2023	1 %	7 %	92 %

Medarbeidersamtaler

Tverrfaglige tjenester	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	60	60
2022	56	56
2023	69	69

Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte i 2023. I tillegg er det gjennomført vernerunder sammen med bedriftshelsetjenesten.

Utviklingsprosjekt

Igangsatte prosjekter innenfor barne- og familietjenesten som Bedre tverrfaglig innsats og Problemløsning gjennom samarbeid (CPS) videreføres.

Det er ansatt en ungdomskontakt i helsestasjonen som skal jobbe forebyggende ut mot ungdom og sammen med skoler, helsestasjon, ungdomsklubber og politi.

Enheten integrering jobber videre med å forbedre kvalifisering.

Andre områder

Barne- og familietjenesten jobber fortsatt med hva som er riktig innretning av tjenesten, jamfør oppvekstreformens nye krav. Årsrapporten er grunnlag for tjenesteutredningen som ble ferdigstilt innen 1. oktober.

Det har stadig blitt flere ansatte på folkehelsesenteret, og arbeidsmiljøet preges nå av trangboddhet, dårlig luftkvalitet og høy temperatur.

Enheten integrering har stort sett jobbet med bosetting, samt å dimensjonere skoletilbudet for stadig flere flyktninger. Enheten jobber kontinuerlig med rekruttering. Etter hvert som det har kommet flere flyktninger, har det begynt å bli liten plass i voksenopplæringas lokaler på Follo. Det har allerede fra krigens begynnelse vært utredet muligheter for desentralisert tilbud både på Krokstadøra og i Meldal. I løpet av 2023 er det imidlertid bosatt flere flyktninger i tidligere Agdenes, og det er inngått avtale om lokale i Lensvik sentrum. Det vil redusere press på lokalene på Follo, samt gi flyktninger bosatt i tidligere Agdenes et tilbud nærmere hjemmet.

Rammeområde mestring

Området omfatter

- Fellesområde for helse- og mestringstjenestene, herunder tildelingskontor, koordinerende enhet og barnekoordinator
- Legetjeneste
- Psykisk helse- og rusarbeid
- Friskliv og rehabilitering
- Nav
- Samhandlingsenheten (SIO) – Legevakt og ØHD-senger. Orkland kommune er vertskommune

- *Psykisk helse og rusarbeid har startet et spennende forskningsprosjekt for behandling av depresjon sammen med Universitetet i Oslo og Oxford University. Datainnsamling startet i 2022.*
- *Involvert i mange spennende utviklingsprosjekt.*

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Mestring	148 942 451	146 772 500	-2 169 951	101,5

Rammeområdet mestring er har merforbruk i 2023

- Nav har merforbruk knyttet til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsarbeid på 1,7 millioner kroner. Av dette er 1,5 millioner kroner knyttet til kvalifiseringsarbeidet. Enheten er også styrket gjennom året ved budsjettkorrigeringer tilknyttet økning i økonomisk sosialhjelp. Økningen i utbetalinger i økonomisk sosialhjelp henger sammen med den økonomiske situasjonen nasjonalt med økt prisstigning og økt rentenivå. Merforbruk ved enheten dekkes av overskuddsfond.
- Psykisk helse og rusarbeid har et mindreforbruk på 35 000 kroner. Dette til tross for planlagt merforbruk knyttet til kostnader til investeringer overført fra tidligere år, mens reduksjon i sykefravær har gitt balanse.
- Friskliv og rehabilitering har et merforbruk på 680 000 kroner knyttet til investeringskostnader og planlagt bruk av fondsreserver. Merforbruket dekkes av overskuddsfond
- Legetjenesten har et merforbruk på 600 000 kroner. Dette er knyttet til fortsatt kostnad med Covid- 19 håndtering. Enheten har ikke fond.

Ansatte og sykefravær

Mestring	Faste årsverk	Fravær
2021	89	8,0 %
2022	96	9,4 %
2023	102	7,8 %

Fravær for 2023 er på 7,8 prosent, som er en nedgang fra 2022 hvor fraværet var på 9,4 prosent.

Utdanningsnivå

Mestring	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	7 %	19 %	74 %
2022	5 %	19 %	76 %
2023	6 %	22 %	72 %

Medarbeidersamtaler

Mestring	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	145	114
2022	108	109
2023	107	98

Nøkkeltall

Tildelingskontor	2021	2022	2023
Antall søknader helse- og omsorgstjenester	1 845	1 793	1591
Antall innvilgede vedtak og revurderinger	1 867	1 811	1691
Antall avslag	13	20	28
Antall pasienter fra sykehus til sykehjem	112	109	98
Antall betalingsdøgn sykehus	450	718	917
Antall mottatte e-meldinger fra sykehus	12 682	12 060	14 212
Antall søknader om kommunal bolig	80	83	97
Antall søknader om startlån	127	154	159
Antall med samarbeidsavtale om boveiledning	6	6	15

Friskliv og rehabilitering	2021	2022	2023
Antall aktive tjenester totalt	1 883	2 129	1790
Fysioterapi	655	796	586
Ergoterapi	959	1 120	1015
Friskliv	126	96	86
Hverdagsrehabilitering	143	117	103

Psykisk helse og rusarbeid	2021	2022	2023
Antall unike brukere av tjenesten	1 338	1 184	1049
Antall konsultasjoner/ brukermøter	7 611	8 370	8297
Antall vedtak (Heldøgns omsorg og tjenester i hjemmet)	50	34	41
Antall brukere av dagsenter	114	112	69

Antall brukere som følges opp i kurs og digitalt har økt.

Legetjenesten	2021	2022	2023
---------------	------	------	------

Antall unike brukere/ pasienter	18 636	*18 615	18 800
Antall konsultasjoner	75 000	*76 000	*76 500
Antall leger	17	17	18
	(16 hjemler)		

* i tillegg til dette antallet er ankomne flyktninger i slutten av året, samt turister gjennom året.

NAV	2021	2022	2023
Registrerte aktive brukere rådgiving, gjeldsrådgiving og økonomisk sosialhjelp	973	834	985
Aktive brukersaker gjeldsrådgivning	212	250	259
Mottakere økonomisk sosialhjelp	461	584	687
Andel med sosialhjelp som hovedinntektskilde og supplerende inntektskilde		1,6 %	1,9 %
Mottakere av økonomisk sosialhjelp som har forsørgeransvar for barn under 18 år	153	193	242
Antall deltakere av kvalifiseringsprogrammet		32	39

*Kvalifiseringsprogrammet er for personer mellom 18 til 67 år som ønsker å komme i arbeid, men som trenger ekstra oppfølging for å klare det. Programmet er på fulltid, tilsvarende hel arbeidsuke.

Andre områder

Utgifter til utskrivningsklare pasienter var i 2023 på 7,3 millioner kroner. Dette både i form av kostnader til St. Olavs hospital og for leie av institusjonsplass i andre kommuner.

For å avhjelpe situasjonen rundt utskrivningsklare pasienter er det satt inn forløpskoordinator fra hjemmetjenesten. Denne har blant annet bidratt til å sikre utskrivelse til riktig nivå i den kommunale helsetjenesten og i tillegg bidratt med alternativer til innleggelse i sykehus. Arbeidet startet medio mars og evalueres i starten av 2024.

Utviklingsprosjekt

Psykisk helse og rus har vedvarende deltakelse i studien for å finne og prøve ut ulike metoder for å bekjempe og håndtere depresjon. Studien går i samarbeid med Universitetet i Oslo og Oxford University.

Friskliv og rehabilitering har videreført pilot krefttreff og STYRK (tverrfaglig praksis, NTNU).

Rammeområde hjemmebasert omsorg

Området omfatter

- Hjemmetjeneste
- Bo og miljø

- Vi har tatt i bruk 50 medisinroboter i hjemmetjenesten.
- Antallet brukere av lokaliseringsteknologi er økt
- Etablert dagsenter for psykisk utviklingshemmede på Klokkarhaugen
- Sykepleierprosjektet i hjemmetjenesten har fått nasjonal oppmerksomhet.

Enhetene hjemmetjeneste og bo og miljø er av de største enhetene i Orkland, og yter tjenester i hele kommunen. Innen bo og miljø er dette i hovedsak tjenester gitt til brukere i de ulike boformene med hovedvekt på bemannede omsorgsboliger, samt dagaktivitetstilbud og avlastningstjeneste. I hjemmetjenesten inkluderes både bemannede omsorgsboliger og helsetjenester i hjemmet. I tillegg ligger også praktisk bistand og brukerstyrt praktisk bistand til denne enheten.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Hjemmebaserte tjenester	284 899 793	277 696 000	-7 203 793	102,6

Rammeområde hjemmebasert omsorg har i 2023 et merforbruk på 7,2 millioner kroner.

- 5,1 millioner kroner av merforbruket er knyttet til hjemmetjenesten. Her knyttes 2 millioner kroner til økning av utgifter til bilhold og lisenskostnader og 1 million kroner til mindre inntekt fra brukerbetalingen slik som ved overgang fra institusjonsplass til heldøgns omsorg. 2,1 millioner kroner knyttes til merforbruk av lønnsmidler til økt aktivitet spesielt ved håndtering av demens og andre krevende tilstander i institusjon.
- Ved Bo- og miljøtjenesten er merforbruket på 2,1 millioner kroner relatert til vedvarende høyt sykefravær ved flere avdelinger og i tillegg nye ressurskrevende brukere. Enhetens merforbruk dekkes av fond.

Ansatte og sykefravær

Hjemmebaserte tjenester	Faste årsverk	Fravær
2021	288	11,5 %
2022	293	11,6 %
2023	286	12,5 %

Hjemmetjenestens samlede sykefravær er på 10,8%

Bo- og miljøtjenestens samlede sykefravær er på 12,9%

Det settes inn målrettet tiltak for å styrke nærværarbeidet ved flere avdelinger i Bo og miljøtjenesten i 2024.

Utdanningsnivå

Hjemmebaserte tjenester	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	27 %	51 %	22 %
2022	28 %	48 %	24 %
2023	30 %	48 %	22 %

Medarbeidersamtaler

Hjemmebaserte tjenester	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	370	530
2022	256	290
2023	190	215

Bo og miljø mangler samtaler. Årsaken er at det ikke har vært fungerende leder ved ei avdeling. Medarbeidersamtalene igangsettes februar 2024.

Nøkkeltall

Hjemmetjeneste	2021	2022	2023
Antall unike brukere	1 070 (445 menn og 625 kvinner)	1 040 (417 menn og 623 kvinner)	1084 (466 menn og 618 kvinner)
Antall trygghetsalarmer i bruk	573	576	587
Antall matombringinger	66 675	58 760	47 210

Bo og miljø	2021	2022	2023
Antall beboere i bolig med bemanning	66	62	57
Antall brukere på dagaktivitetstilbud	99	84	79
Antall vedsekker produsert på Sampro	8 500	7 000	7400
Antall timer plenklipping utført av Orkdalstorget	500	607	655
Antall kjørte kilometer med postombringning	21 300	21 300	21300

Utviklingsprosjekt

Sykepleieprosjektet er gått over i driftsfase og evalueres kontinuerlig for beste praksis. I tillegg gjennomføres "fagarbeiderprosjektet" på den samme lesten og retter fokus mot oppgavedeling og å rekruttere og beholde kompetanse.

Prosjekt forløpskoordinator er i drift fra utgangen av mars og evalueres i starten av 2024.

Rammeområde institusjon

Området omfatter

- Orkdal helsetun
- Meldal helsetun
- Fellesutgifter institusjon

- *Postvertprosjektet ved Orkdal helsetun har vært svært vellykket og blant annet ført til reduksjon i fall.*
- *Det gjennomføres pilot på digital tannhelsehjelp for beboere ved institusjon som gir bruker og ansatt mulighet for kommunikasjon via video fremfor å reise til tannlege.*

Det er fire sykehjem i Orkland kommune. Orkdal helsetun og Meldal helsetun er selvstendige enheter med egen enhetsleder. Institusjonene i Lensvik og på Krokstadøra er organisatorisk plassert under hjemmetjenesten. Dette for å sikre god bruk av tilgjengelige ressurser og fagkompetanse på tvers av institusjonstjenesten og hjemmetjenesten.

Plasser	2021	2022	2023
Orkdal helsetun	102	100	100
Meldal helsetun	73	51	51
Hamnahaugen helse- og omsorgssenter	31	26	26
Snillfjord omsorgssenter	8	8	8

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Institusjon	172 214 131	168 578 000	-3 636 131	102,2

Rammeområde institusjon har et merforbruk på 3,6 millioner kroner.

- Orkdal helsetun har et mindreforbruk på 670 000 kroner som i hovedsak skyldes merinntekt på brukerbetaling.
- Meldal helsetun har et mindreforbruk på 530 000 kroner som i hovedsak skyldes reduksjon av sykefravær og rutiner tilknyttet bemanningsplanlegging. I tillegg er enheten styrket med 3,5 millioner kroner for å kunne ivareta ressurskrevende brukere over 67 år.
- Fellesområde institusjon har et merforbruk på 4,8 millioner kroner som kan knyttes til ressurskrevende brukere med 2:1 og 1:1 bemanning. Erfaringen fra siste år viser at kommunen til enhver tid må håndtere en til to særlig krevende institusjonsbeboere med demenssykdom. Området har en reserve på 5,3 millioner kroner for håndtering av uforutsette kostnader, men ender likevel med et merforbruk på 4,8 millioner kroner i 2023.

Det er igangsatt et prosjekt for bruk av egne ansatte fremfor innleie fra private tilbydere for å håndtere brukere med ressurskrevende tjenester, men vanskeligjøres på grunn av krevende tilgang på personell.

Ansatte og sykefravær

Institusjon	Faste årsverk	Fravær
2021	176	15,1 %
2022	183	15,2 %
2023	186	12,3 %

Ved første kvartal var sykefraværet 14,7 prosent og er nå redusert til 12,3 prosent for hele året. Ved Orkdal helsetun er fraværet 10 prosent. Ved Meldal helsetun har sykefraværet vært høyt over tid, men nå sterkt redusert etter tiltak med bedriftshelsetjeneste og Nav arbeidslivssenter og prosjektet "en god dag på jobb".

Utdanningsnivå

Institusjon	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	21 %	60 %	19 %
2022	24 %	59 %	17 %
2023	27 %	54 %	19 %

Medarbeidersamtaler

Institusjon	Antall planlagt gjennomført
2021	160
2022	188
2023	166

12 samtaler er ikke gjennomført i 2023 på grunn av at det ikke har vært ønsket.

Nøkkeltall

	2021	2022	2023
Antall vedtak langtidsplass i institusjon	194	194	193
Antall vedtak med tidsbegrenset opphold	243	218	198
Antall brukere dagsenter	107	110	105

Utviklingsprosjekt

Orkdal helsetun har flere prosjekt gående som både skal forhindre matsvinn og samtidig gi rom for sysselsetting og bedre oppgavedeling i driften. Eksempelvis er dette arbeidstrening for flyktninger som også har bakgrunn fra matlaging og kjøkken, som nå bistår i enhetens postkjøkken, fremfor at helsefaglig personell utfører disse oppgavene. Prosjektet kalles postvertprosjektet og har i tillegg til disse ønskede resultatene, ført til reduksjon i fall på vakter der postvert er tilstede.

Både Meldal helsetun og Orkdal helsetun deltar i pilotprosjekt for bedret oppfølging av munn- og tannstell i regi av fylkeskommunens tannlegekontor.

Rammeområde plan

Området omfatter

- Samfunn felles
- Plan og byggesak
- Landbruk og naturforvaltning

- Orkland kommunes første kommuneplanens arealdel ble vedtatt
- Styrking av rammeområdet med flere medarbeidere (uten økning i ramme)
- Prosjekt med 360-bildebobler fra drone ble supplert over store og viktige deler av kommunen – disse er offentlig tilgjengelig
- Oppstart av arbeid med kulturmiljøplan
- For andre året på rad var Orkland den kommunen i Trøndelag med størst avvirkning i skogbruket.

Innen området samfunn felles inngår stillinger som klima- og miljøkoordinator og bilansvarlig, i tillegg er sentrale tema som bærekraft, klimatilpasning og stedsutvikling forankret her. Bærekraft, klima og miljø er tema som gjelder for hele Orkland kommune på tvers av fagområdene.

Enheten plan og byggesak saksbehandler private reguleringsplaner, bygge- og delesaker, søknader om utslippstillatelse, gjennomfører oppmålingsforretninger, ajourholder kart og matrikkel og har som forurensningsmyndighet tilsyn med spredte avløp. Enheten har også ansvaret for å utarbeide kommunale arealplaner.

Enheten landbruk og naturforvaltning forvalter lovverk og tilskuddsordninger innen fagområdene jordbruk, skogbruk, vilt, fisk, naturforvaltning, motorferdsel og friluftsliv. Enheten har også arbeidsgiveransvaret for koordinator for Vannområde Orkla (50 prosent stilling i 2023, vedtatt utvidet til 100 prosent fra 2024). I tillegg stiller kommunen lokaler til disposisjon og har regnskapsansvar for skogprosjektet Lensa Vest.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Plan	21 179 320	21 631 000	451 680	97,9

Rammeområdet som helhet har et mindreforbruk, til tross for betydelig mindreinntekt på grunn av lavere søknadsmengde og etterspørsel til byggesak og oppmåling, særlig i andre kvartal (trolig som resultat av høyere rentenivå). Dette vil dekkes av plan og byggesaks overskuddsfond.

Ansatte og fravær

Plan	Faste årsverk	Fravær
2021	26	1,5 %
2022	26	2,8 %
2023	26	6,5 %

Det har i 2023 dessverre vært høyere sykefravær enn vanlig for rammeområdet. Dette skyldes hovedsakelig langtidsfravær (ikke arbeidsrelatert).

Utdanningsnivå

Plan	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	0 %	8 %	92 %
2022	0 %	8 %	92 %
2023	0 %	7 %	93 %

Medarbeidersamtaler

Plan	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	15	26
2022	26	26
2023	18	28

De medarbeidersamtalene som ikke ble gjennomført i 2023 skal gjennomføres våren 2024.

Andre områder

Arbeidet med bærekraft, klima, energi og miljø er omtalt på side 19 og 20. En annen viktig oppgave for Samfunn felles er kontinuerlig forbedringsarbeid i forbindelse med drift av kommunens elbilflåte og ladeinfrastruktur. Overgangen til en kommunal flåte med elbiler har flere praktiske konsekvenser utover etablering av ladeinfrastruktur.

De to store planprosessene kommuneplanens arealdel og områdeplanen for industriområdet Eiktyr i Ustmarka, engasjerte mange på området samfunn gjennom 2023 både i planarbeid og i vurderinger rundt infrastruktur. Innsigelsene til kommuneplanens arealdel ble med to unntak løst ved mekling. Statsforvalteren opprettholder innsigelsen til tverrforbindelsen Fv714 – Fv710, og det gjenstår å løse innsigelse knyttet til arealformålet akvakultur. Det gjenstår å løse noen innsigelser fra Statsforvalteren til områdeplanen for Eiktyr.

Plan og byggesak

Enheten har vært involvert i flere store reguleringsplaner som har vært arbeidskrevende og skapt stort engasjement. Planavdelingen bruker også noen ressurser på Prosjektansvar for Statens Hus. Til tross for dyrtid som har resultert i færre saker for oppmåling og byggesak, så har det vært et travelt år. Saksbehandling og oppgaver på byggesak, plan, oppmåling og karttjeneste har god kvalitet og er innenfor frister.

Tilsyn og oppfølging av ulovlighetsaker er tid- og ressurskrevende. I september deltok byggesak på Direktoratet for byggkvalitet sin nasjonale tilsynskampanje med hybler og boenheter. Det er etablert en ny faggruppe for arbeid med spredt avløp og utslippstillatelser. Tilsynsarbeidet for spredt avløp er godt i gang, og gjennomføres etter vedtatt tiltaksprogram. Målet med arbeidet er å redusere forurensning slik at vi får god tilstand i vassdragene.

Det er rekruttert fem nye medarbeidere og plan og byggesak har gått fra 17 til 20 medarbeidere (uten økning i økonomisk ramme). Opplæring av nyansatte er en viktig oppgave, og det jobbes bevisst for å

beholde et fortsatt godt arbeidsmiljø. Enheten har mange utviklingsorienterte medarbeidere som tar ansvar for fag- og systemutvikling.

Statens kartverk gjennomførte matrikkeltilsyn i Orkland kommune. Tilbakemeldingen etter tilsynet er at kommunen er blant de beste i landet når det gjelder arbeid etter matrikkelloven.

Noen reguleringsplaner det ble jobbet med i 2023:

- Områdeplan Eiktyr industriområde
- Ny Ustjårvei
- Blåsno gang- og sykkelvei
- Vormstad biogassanlegg
- Oppstart av kulturmiljøplan
- Gammelosen renseanlegg
- Folloplatået – utvidelse av videregående skole og fotballhall

De nevnte planene for Blåsno og Vormstad har vært relativt ressurskrevende på grunn av stort lokalt engasjement.

Landbruk og naturforvaltning

Orkland er den tredje største landbrukskommunen i Trøndelag (etter Steinkjer og Levanger) når vi måler etter størrelsen på jordbruksarealet og antall jordbruksbedrifter. For andre året på rad var vi den kommunen i fylket med størst avvirkning i skogbruket.

Enhet landbruk og naturforvaltning flyttet høsten 2023 inn i nye lokaler i Meldal kommunehus sammen med de øvrige organisasjonene tilknyttet landbruket.

Av oppgaver/prosjekter det ble jobbet med i 2023 nevnes:

- To av tre veterinærer sa opp avtalen om veterinærvakt i Agdenes og Orkdal. utfordringer med videreføring av avtalene om veterinærvakt gjorde det nødvendig å lyse ut anbud. Dessverre kom ingen tilbud, noe som er kritisk og krever tiltak.
- I 2023 var det 303 søkere om produksjonstilskudd, ti færre enn året før, og 116 søknader om regionalt miljøtilskudd (RMP), fem flere enn året før. Det var langt mindre interesse for tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket i 2023 enn året før, en ordning hvor prioriteringene blir drøfta med de lokale faglagene. Til sammen ble det innvilget et samla tilskudd på 893 000 kroner fordelt på 18 saker.
- ⊖ Skogprosjektet Lensa (skognettverk for å øke aktivitet i skogbruket) ble videreført også i 2023.
- Temaplan næring og landbruk ble vedtatt.
- Det ble vedtatt ny organisering av Orklavassdraget og Søndre Fosen vannområder, ny vannforvaltningsplan og det ble gjennomført tiltak i Kjelbekken på By.
- Ei ulvetispe drepte og skadet mange sauer både i Orkland og nabokommunene. Beitesesongen ble veldig krevende for dyreeiere som var utsatt for angrepene. Ulven ble ikke felt, tross flere fellingsforsøk.
- Det ble gjennomført noen få tiltak på statlig sikra friluftslivsområder. Formannskapet vedtok ny fordeling av tilskuddene til friluftslivsformål.

- Samfunn felles deltar i Bærekraftnettverket i Trøndelag i regi av fylkeskommunen. Nettverket skal finne effektive måter for kommunene å jobbe med bærekraft på, og å måle innsatsen. Orkland deltar både i styringsgruppa for nettverket og i sekretariatet. Høsten 2023 ble det utarbeidet rapporter om bærekraft for hver kommune.
- Arbeidet med Statens hus-prosjektet fortsetter, og har nå fått en tydeligere tilknytning til utenforskningsprogrammet og Menon sin scenarioutredning for ulike vekstmodeller for fremtidig tilflytning og næringsutvikling i Orkland.
- Etter betydelig jobb og bred involvering fra fagområdene på Plan og byggesak er det utarbeidet og vedtatt gebyrforskrift som oppfyller nye lovkrav. Resultatet er et mer rettferdig betalingssystem som skal treffe bedre på gebyr i den enkelte sak.
- På slutten av året ble det inngått avtale om integrasjon mellom kommunens økonomisystem og saksbehandlingssystemet for plan og byggesak, slik at mange manuelle arbeidsoppgaver i forbindelse med fakturering kan automatiseres.
- Kvalitetsarbeid med rutiner, maler og faglig oppdatering på tvers av fagområdene foregår kontinuerlig for å sikre forsvarlig saksbehandling.

Rammeområde kommunalteknikk

Området omfatter

- Tekniske tjenester
- Brann og redning Orkland

- Ferdigstilling av Krokstadøra servicesenter og ombygging av Meldal kommunehus.
- Temaplan samferdsel ble vedtatt
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for brann- og redningstjenesten er gjennomført
- Underskrevet avtale om overtakelse av brann- og redningstjenesten i Hitra (vertskommuneavtale).

Enheten tekniske tjenester har følgende arbeidsområder:

- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger og innleide lokaler.
- Administrasjon av investeringsprosjekter.
- Kommunale veier, parker og beplantninger.

Hovedoppgavene til brann og redning er:

- Beredskap for brann, redning og akutt forurensning.
- Forebyggende arbeid brann- og eksplosjonsvern.
- Feiing og tilsyn med fyringsanlegg i boliger og fritidsboliger.

Orkland kommune driver dessuten brann og redning i Skaun kommune gjennom en vertskommuneavtale, og fra 2024 også i Hitra kommune gjennom ny vertskommuneavtale.

Resultatopptjening

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Kommunalteknikk	124 081 164	120 221 000	-3 860 164	103,2

Mens brann og redning hadde mindreforbruk i 2023, endte tekniske tjenester med et merforbruk på ca. 4,5 millioner kroner. Dette er noe bedre enn prognosen etter tredje kvartal. Avviket er hovedsakelig knyttet til lønnsposter, drift og vedlikehold på avdelingene samferdsel og bolig. Avdeling samferdsel har stort forbruk knyttet til vintervedlikehold (strøsand, deponering av snø og prisjustering fastavtaler).

Ansatte og sykefravær

Kommunalteknikk	Faste årsverk	Fravær
2021	150	9,4 %
2022*	157	9,0 %
2023	161	10,0 %

*) Faste årsverk er justert for 2022

For tekniske tjenester var sykefraværet i 2023 på 11,6 prosent. Det er i hovedsak langtidsfravær på avdeling formålsbygg som drar opp prosenten.

Utdanningsnivå

Kommunalteknikk	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2021	25 %	58 %	18 %
2022	26 %	52 %	22 %
2023	22 %	52 %	25 %

Ved tekniske tjenester legges det til rette for få økt kompetansenivå, og ansatte oppfordres til videreutdanning eller fagutdanning.

Medarbeidersamtaler

Kommunalteknikk	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	73	80
2022 (Tekniske tjenester)	80	150
2023 (Tekniske tjenester og Brann og redning)	149	165

Alle ble ikke tilbudt medarbeidersamtaler på Tekniske tjenester i 2023, delvis som en konsekvens av gjennomgangen av tjenesteområdet.

Brann og redning har gjennomført medarbeidersamtaler med alle heltidsansatte, men ikke for deltidsansatte i små stillingsandeler.

Investeringsprosjekter

Tekniske tjenester hadde i 2023 en lang liste små og store investeringsprosjekter. Nedenfor er det kort kommentert status for noen større investeringsprosjekter. Eventuelle økonomiske avvik vil bli kommentert i årsberetning og note.

- **Nytt Meldal helsetun:** Bygging av 75 omsorgsboligheter samt nye lokaler for hjemmetjenesten legekantor, helsestasjon, fysio- og ergoterapi, psykisk helse og tannlekantor ble igangsatt i 2020. Første byggetrinn ferdigstilt første kvartal 2022. Andre byggetrinn ble ikke innflyttingsklart i 2023.
- **Nytt Orkdal helsetun:** Det er gjennomført utredning om entreprisreform, kartlegging av veien videre, og befaringer på fire helsetun. Dialogkonferanse med flere entreprenører ble avholdt høsten 2023.
- **Krokstadøra servicesenter:** Servicesenteret med Coop Prix, klargjøring for et kommunalt servicekontor, kommersiell elbilladestasjon, bensinpumpe, hytterrenovasjon, vannkiosk, bussholdeplass og storbilverksted ble ferdigstilt. Etablering av bobiltømmestasjon på serviceområdet gjenstår og avventes til våren 2024 (skal kun være sommerdrift).
- **Krokstadøra brannstasjon:** Brannstasjonen ferdigstilt. Utomhus avsluttes våren 2024.
- **Orkland rådhus:** Diverse tiltak gjennomført, og ytterligere tiltak planlagt fremover.
- **Paviljong Orkanger U-skole:** Fire nye klasserom, samt grupperom, og tilhørende fasiliteter ble ferdigstilt første kvartal 2023.
- **Orkanger barneskole og Lensvik kommunehus:** Anbudsgrunnlag for samspillsentreprise for disse ombyggingsprosjektene ble utarbeidet, og forprosjekt gjennomført.
- **Meldal brannstasjon:** Endelig avklaring om tomtevalg, utarbeidelse av skisseprosjekt med arkitekt og brukere, utarbeidelse av anbudsgrunnlag for totalentreprise. Anbud lyst ut i desember.

- **Storekra 1, 3, 5 og 7:** Renoveringsprosjekt av bolig på Løkken, for å få flere boliger tilgjengelig for flyktningebosetting.
- **Amundmoen industribygg:** Utvidelsen av industribygget på Amundmoen er startet opp (ferdigstilles i løpet av sommeren 2024). Innebærer utvidelse av eksisterende industrihall med 1600 m², og ferdigstilt vil bygget være 4000 m².
- **Smarte gatelys:** Prosjektet gjennomført i Orkanger/Fannrem/Agdenes over en treårs periode, videreføres de neste år.
- **Carporter hjemmesykepleien:** Grunnarbeid og fundamenter (betongplate) ferdigstilt i 2023. Montering av carporter ferdigstilles første kvartal 2024.

Andre områder

I arbeidet med gjennomgang av tekniske tjenester (budsjettvedtak fra desember 2021) ble konsultantselskapet PwC engasjert for å gjennomføre en evaluering i 2023. I oktober kom rapporten med gjennomgående kritikk av ledelse og styring av enheten, og med 15 anbefalinger. Oppfølging av rapporten blir et stort arbeid som vil kreve tid.

For brann og redning er antall utrykninger og oppdrag for beredskapen samlet sett litt høyere enn de to tidligere år: Med 414 loggførte utrykninger og et visst antall direktemeldte oppdrag rykker enheten ut på større og mindre oppdrag mer enn en gang per dag gjennom hele året. Risiko- og sårbarhetsanalyse for tjenesten ble utarbeidet, og utredning av mulig brannsamarbeid med Hitra ble avsluttet med signering av avtale om vertskommunesamarbeid i desember. Det er også i 2023 jobbet med planlegging av ny brannstasjon i Meldal.

Rammeområde avgiftsbelagte tjenester

Området omfatter

- Vann
- Avløp
- Feiing
- Tilsyn med nedlagte avfallsdeponi
- Tilsyn med spredt avløp

- Prøveprosjekt med kunstig intelligens for å avdekke lekkasjer i ledningsnett
- Planlegging av nytt hovedrenseanlegg på Orkanger
- Styrket innsats i arbeidet med spredte avløp
- Stort arbeid med feilsøking og -retting i ledningsnettet på Orkanger som leder til Gammelosen

Resultatoppgjøret

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Avgiftsbelagte tjenester	-28 385	0	28 385	0,0

Avgiftsbelagte tjenester er områder der kostnadene skal dekkes av gebyrer som brukerne av tjenestene bruker. Ved mer- eller mindreforbruk skal dette reguleres mot fond avsatt til området. Dersom det ikke er fond, skal et evt. merforbruk dekkes inn senere år.

Oversikt over de enkelte områdene:

- **Vann**
Vann hadde et merforbruk og brukte 2,2 millioner kroner av fondet. Fondet er per 31.12.2023 på 7,9 millioner kroner. Årsaken til merforbruket er lavere inntekter enn budsjettet. Dette skyldes periodisering mellom 2022 og 2023. Hvor a-konto fakturering i 2022 var satt for høyt og inntektene ble redusert i 2023 ved avregning.
- **Avløp**
Avløp hadde et merforbruk på 2,2 millioner kroner. Innenfor avløp er det ikke opparbeidet fond og merforbruket vil påvirke kommunens resultat. Merforbruket må dekkes inn av senere års gebyrinntekter. Avløp har et akkumulert merforbruk på 3,2 millioner kroner per 31.12.2023. Årsaken til merforbruket er lavere inntekter enn budsjettet. Dette skyldes periodisering mellom 2022 og 2023. Hvor a-konto fakturering i 2022 var satt for høyt og inntektene ble redusert i 2023 ved avregning. I tillegg er det også noe merforbruk på utgiftssiden, blant annet knyttet til utbedringer overløp Gammelosen.
- **Feiing**
Feiing hadde en mindreforbruk på 0,9 millioner kroner. Mindreforbruket skyldes lavere bemanning enn budsjettet på slutten av året samt god økonomistyring. Mindreforbruket avsettes til fond og bidrar til at behovet for å øke gebyrinntektene reduseres.

- **Tilsyn med spredt avløp**

Arbeidet følger vedtatt tiltaksplan for opprydding i spredt avløp. Ansvar for oppgaven ligger til enhet plan og byggesak. Avgiftsområdet har i 2023 hatt et merforbruk på 1,1 millioner kroner. Merforbruket dekkes i sin helhet opp av avsatte fondsmidler i perioden 2020-2022.

Ansatte og sykefravær

De ansatte på området er ansatt på enhetene på samfunn. Informasjonen om sykefravær med mer blir rapportert sammen med øvrige ansatte på rammeområdene plan og kommunalteknikk.

Investeringsprosjekter

Kommunen står framfor store investeringsbehov for vann og avløp de kommende årene. Her er litt informasjon om de største igangsatte prosjektene:

- Det største vann- og avløpsprosjektet i perioden er nytt renseanlegg for Orkanger, som skal erstatte GORA (Gammelosen renseanlegg). Reguleringsplanen for «GORA 2» nærmer seg ferdigstillelse, og det jobbes fortsatt med erverv av tomt.
- Prosjektering av ledningsanlegg til Gjølme høydebasseng ble ferdigstilt i 2023, og konkurranse utlyst for utførelse høst/vinter 2023/24. Basseng planlegges for utbygging høst/vår 2024/25.
- Oppgradering av Grefstad renseanlegg ble igangsatt høst 2023, med ferdigstilling våren 2024.
- Grønøra - del 2 av rehabiliteringsprosjekt for avløpsnett mot Idrettsparken APS utført. Videreføres i 2024 med pumpestasjon og ledningsnett.

Andre områder

Hovedaktiviteter i perioden:

- Prosjekt for å redusere fremmedvann (fellesledninger og overvann) i ledningsnettet på Bjørnli ble videreført. Noen mindre områder gjenstår.
- Arbeidet med ny ledning fra Isfjord til Grønøra pumpestasjon videreføres.
- Spyling og kontroll av avløpsnett mot Gammelosen avdekket feil både i kommunalt og privat ledningsnett som medførte utslipp av kloakk via overvannsnett.

Utviklingsprosjekter

På vann og avløp er det påbegynt uttesting av digitale hjelpesystemer for å øke effektiviteten på ledningsnettene og redusere energiforbruket, blant annet:

- Prøveprosjekt med kunstig intelligens: Ved å sammenligne vannforbruk/vannstrøm i områder kan lekkasjer i vannledningsnett og innlekking av fremmedvann i spillvannsnettet vurderes.
- Fokus på strømforbruk og effekt på vannpumper for å redusere strømforbruk.
- Prøveprosjekt med smarte vannmålere for lettere tilgang på måledata, herunder avdekking av lekkasjer

Finansforvaltning

Forvaltning av ledig likviditet

Bankinnskudd

Kommunen har hatt følgende bankinnskudd og beholdning i kasse i året:

Bankinnskudd	Kroner
Per 01.01.2023	540 485 890
Per 31.12.2023	497 674 641

Kommunens bankinnskudd ble redusert med 42 811 249 kroner i 2023.

Kommunens bankavtale gir en rente på innskudd tilsvarende tre måneder NIBOR + 0,5 prosent.

Kommunens bankinnskudd er plassert i henhold til vilkår i bankavtalen med unntak av følgende innskudd som er plassert utenfor bankavtalen: Orkla Sparebank – 97,5 millioner kroner.

Fordeling av aktiva

	01.01.2023		31.12.2023	
Bankinnskudd	540 485 890	100 %	497 674 641	100,0 %
Aksjefond/obligasjoner/rentepapirer	247 115	0 %	247 115	0 %
Totalt	540 733 005	100 %	497 921 756	100 %

Fordeling av gjeld

Låneoversikt Orkland kommune

Orkland kommune hadde 2 565 358 422 kroner i samlet lån per 31.12.2023.

Utvikling av lånegjelden i 2023	
Lån per 01.01.2023	2 447 777 133 kr
Nye lån	220 000 000 kr
Avdrag lån	- 102 418 711 kr
Lån per 31.12.2023	2 565 358 422 kr

Sammensetningen av lånegjelden per 31.12.2023 inklusive rentebytteavtaler:

Lånegjeld		
Lån med rentebinding	822 091 902	32,0 %
Lån med flytende rente	1 743 266 520	68,0 %
Totalt	2 565 358 422	100,0 %

Sammensetningen av lånegjelden vil være slik at det minimum er 33,3 prosent fast og 33,3 prosent flytende rente i henhold til finansreglementet.

Kommunen har benyttet rentebytteavtaler for å rentesikre en andel av kommunens lånegjeld.

Følgende rentebytteavtaler løper per 31.12.2023:

Motpart	Beløp	Rente betalt	Rente mottatt	Utløp
Nordea	50 000 000	1,24 %	4,61 %	10.06.2024

Danske Bank	50 000 000	1,79 %	4,71 %	29.12.2025
Danske Bank	50 000 000	1,848 %	4,79 %	20.12.2026
Danske Bank	50 000 000	1,71 %	4,70 %	01.12.2027
Danske Bank	50 000 000	1,95 %	4,77 %	15.05.2032

Kommunens rentesikrede lån, inklusive rentebytteavtaler, har en bindingstid som utløper i perioden 10.06.2024 til 25.05.2033 og renten på disse lånene varierer fra 1,24 prosent og opp til 4,86 prosent.

Kommunens gjennomsnittlige vektet rentesats for den totale lånegjelden er på 4,2 prosent. Denne er fordelt med henholdsvis 2,44 prosent for fastrentelån, inklusive nettokostnad, med rentesikringer og 5,0 prosent for lån med flytende rente per 31.12.2023.

Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding på samlet gjeld er på 1,85 år. I henhold til finansreglementet skal det være mellom 1–5 år.

Kommunen har per 31.12.2023 lån med flytende rente i følgende banker:

Långiver	Rente 31.12.2023
Kommunalbanken	3,5 % - 4,4 %
Husbanken	4,9 % - 5,4 %
KLP	5,1 % - 5,4 %

I tillegg til lån i nevnte banker har kommunen lån i sertifikater:

Lån	Tilrettelegger	Beløp	Forfall	Rente 31.12.2023
Sertifikat	DNB	330 000 000	01.03.2024	4,917 %
Sertifikat	DNB	91 864 000	13.03.2024	4,864 %
Sertifikat	DNB	150 000 000	23.02.2024	4,945 %
Sertifikat	Handelsbanken	100 000 000	09.02.2024	5,000 %

Andelen lån i sertifikat utgjør 26,2 prosent av kommunens samlede lånegjeld.

Markedsrenter

Norges Banks styringsrente er på 4,5 prosent.

Utviklingen av styringsrenten i 2023 har vært som følgende:	01.01.2023	2,75 %
	24.03.2023	3,00 %
	05.05.2023	3,25 %
	23.06.2023	3,75 %
	18.08.2023	4,00 %
	22.09.2023	4,25 %
	15.12.2023	4,50 %

Tre måneder NIBOR (nominell) rente per 31.12.2023 var på 4,72 prosent.

Gjennomsnittet for 2023 var på 4,22 prosent.

Utvikling 2023	3 mnd. NIBOR
01.01.2023	3,28 %
31.03.2023	3,69 %
31.07.2023	4,68 %
30.09.2023	4,72 %
31.12.2023	4,73 %